

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 1. kiadás

1959. január 14.

ó

p

Sokszázezer érdekes hozzászólás, javaslat a hét éves terv vitájában

1 KCs & Lt/Lt/Sl H M o s z k v a , 1959. január 14. /MTI/

Befejezéséhez közeledik a Szovjetunióban a hét éves népgazdasági terv irányelveinek vitája. A múlt év novemberének közepétől sokezer gyűlésen, értekezleten, üzemi, párt- és tudományos tanácskozásokon mondták el a szovjet emberek véleményüket, hozzászólásukat. A napilapok és a folyóiratok egyaránt hatalmas terjedelemben közölték a szerkesztőségéhez érkezett leveleket és cikkeket. Bár összesített adatok még nem allnak rendelkezésre, az előzetes számítások szerint többmillióan mondták el írásban vagy szóban véleményüket a tervjavaslat különböző pontjairól, a felszólalók nagyrésze javaslatot tett egyes módosításokra, az általános feladatok gyakorlati megoldására, egyes előirányzatok megváltoztatására.

A beerkezett javaslatok nagyrésze a helyi problémák megoldásával foglalkozik, a köztársaságok, a területek, sőt egyes üzemek tevékenységéhez kapcsolódik. Igen sok azonban az olyan javaslat is, amely egy-egy iparág egészére, átfogóbb jellegű kérdésekre vonatkozik. Igen sok tudós, műszaki szakember, helyi vezető mondta el véleményét például az új kohászati központ kialakításáról, Szibéria ipari központjainak létrehozásáról. A mezőgazdasági kérdésekről szólva igen sokan javasolták a szűzföldek megművelése további programjának részletes kidolgozását, az állattenyésztés sokoldalú fejlesztésének biztosítását, a takarmányalap növelése különböző módszereinek bevezetését.

Erdekes vita alakult ki a termelés vezetésének további egyszerűsítéséről. Igen sokan tettek javaslatot a felesleges adminisztráció megszüntetésére, a különböző írásbeli jelentések számának további csökkentésére. Vita alakult ki a népgazdasági körzetekről is. Több felszólaló felvetette például, hogy módosítani kell az alig több mint egy évvel ezelőtt létrehozott népgazdasági körzetek határait, illetve át kell alakítani a népgazdasági tanácsok munkáját. A Pravda nemrég közölte például két közgazdász-szakember levelét, amely felvetette: vonják össze a kisebb és egyelőre nem elég rentábilisan működő népgazdasági tanácsok tevékenységét nagyobb népgazdasági körzetekben.

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 2. kiadás

1959. január 14.

6 05 p

/Sokszázezer...1.folyt./ KCs & Lt/Lt/Sl H

A Pravda keddi számában a permi népgazdasági tanács több vezetője, köztük a tanács elnöke vitába száll ezzel a javaslattal. A gazdasági szakemberek válaszukban kimutatják: a feladat nem a népgazdasági körzetek átalakítása, a kisebb körzetek összevonása, mert ez az adminisztráció növekedéséhez vezetne. A gyakorlati feladat a kisebb, egyelőre még nem elég tapasztalattal rendelkező népgazdasági tanácsok munkájának megerősítése, az irányítás korszerűsítése. Egyes népgazdasági tanácsok alapvető feladata, hogy sokoldalúan fejlesszék a terület iparát, gondoskodjanak róla, hogy a lakosság szükségleteit mindenütt megfelelően elégítsék ki. A jelenlegi tervezési rendszert még tovább kell egyszerűsíteni, s a népgazdasági tanácsok jogkörét ki kell szélesíteni. Hasonlóképpen javasolják a hozzászólás írói azt is, hogy növeljék az üzemek jogkörét a tervezésben és a termelő munka gyakorlati irányításában.

- . -

Film készült a Tuapsze szovjet tartályhajó elrablásáról

3 KCs & Lt/Lt/Sl H

M o s z k v a , 1959. január 14. /MTI/

Néhány évvel ezelőtt a világsajtó részletesen beszámolt a tajvani kalózok szinte példátlan gaztettéről, a Tuapsze szovjet tartályhajó elrablásáról. A szovjet kereskedelmi hajót csangkajsekista hadihajók feltartóztattak, Tajvan egyik kikötőjébe hurcolták, személyzetét bebörtönözték, sőt nem egy szovjet matrózt meg is kínoztak. A hajó személyzetének nagy része a Szovjetunió erélyes fellépése következtében visszatért otthonába, több szovjet matróz azonban rendkívül kalandos körülmények között csak a múlt évben szabadult meg a fogságból, néhányat pedig a tajvani kalózok még mindig börtönben tartanak.

M A kijevi filmstúdióban most játékfilmet készítettek a kalóz-kalandról, a szovjet tengerészek hősiességéről. A "Rendkívüli esemény" című film forgatásánál szaktanácsadóként közreműködött a Tuapsze kapitánya, első tisztje és a személyzet több tagja. A filmet nagy sikerrel mutatták be a Szovjetunióban.

- . -

11

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 3. kiadás

1959. január 14.

6 0 10 p

Hagemann professzor a szovjet jegyzékről

2 Hy & Fi/bog/Sl KM H B e r l i n , 1959. január 14. /MTI/

Hagemann professzor, a münsteri egyetem publicisztikai intézetének vezetője a Neues Deutschland bonni tudósítójának a legújabb szovjet jegyzékről a következő nyilatkozatot tette:

"Örülök, hogy a szovjet békeszerződés-tervezet vegre mozgásba hozza a Németország jövőjéről tartandó tárgyalásokat. Ezt a tervezetet nem tartom utolsó szónak, hanem első javaslatnak a most következő tárgyalásokhoz. Most a Nyugatra vár a feladat, hogy vegre feladja az örökös kitérés taktikáját és konstruktív elgondolásokat terjesszen elő".

Rövid hírek

4 ö KM/Sl H

1959. január 14. /MTI/

T-pi

S t o c k h o l m

Megnyílt a svéd parlament 1959 évi ülészsaka. VI. Gusztav Adolf svéd király trónbeszédében jónak minősítette az ország külföldi kapcsolatait. A belföldi helyzetről megállapította, hogy a nemzetközi konjunktúra hanyatlása kedvezőtlen hatással volt a svéd gazdasági életre, s ez megnyilvánult a kiviteli csökkenésében és a termelés növekedésének lassabb ütemében is. A király utalt arra, hogy különösen az ország északi részén növekedett a munkanélküliek száma. /TASZSZ/

T-pi

R e j k j a v i k

Az Egyesült Államok haderőinek izlandi parancsnoksága és a Függetlenségi Part 15-20 éves egyezmény megkötéséről tárgyal. Ennek alapján további objektumokkal egészítenék ki a keflaviki amerikai támaszpontot. Az amerikaiak újabb kölcsönöket igényelnek Izlandnak. /TASZSZ/

/folyt.köv./

L

CO

MTI KULFÖLDI HIREK

K 4. kiadás

1959. január 14.

6 ó 15 p

/Rövid hírek...1.folyt./ ö KM/Sl H

Y-Wn

T o k i o

Michiko Shoda japán malomtulajdonos lánya kedd reggel óta hivatalosan is a japán trónörökös menyasszonya. A házasságot valószínűleg majusban kötik meg. /AFP/

Y-Wn

B e i r u t

Szaeb Szalam volt miniszterelnök, a libanoni felkelés vezetője Kairóból Beirutba érkezett. Szalam egy hónapot töltött Kairóban, s ott Nasszer elnökkel tanácskozott. /AFP/

Q-ri

P á r i z s

Michel Debré, Franciaország új miniszterelnöke közölte Macmillan angol miniszterelnökkel, hogy hajlandó megbeszélést folytatni vele a jövő hónapban Franciaország és Anglia "komoly problémáiról". A francia miniszterelnök arra az üzenetre válaszolt, amelyet Macmillan miniszterelnöki tiszttségének átvételkor intézett hozzá. Az angol miniszterelnök mielőbb találkozni akar Debrével. A francia választ Debré a parizsi angol nagykövetnek adta át. /Reuter/

Q-ri

L o n d o n

Az angol külügyminisztérium szóvivője közölte, Anglia reméli, hogy hamarosan válaszolhat arra a szombati szovjet jegyzékre, amely a meglepetésszerű támadások megakadályozásával foglalkozó genfi értekezlet munkájának folytatását indítványozta. A nyugati szövetségesek "sürgősen tanulmányozzák" a jegyzéket - mondotta a szóvivő. /Reuter/

A Német Szociáldemokrata Párt haladéktalan tárgyalásokat kíván a békeszerződésre vonatkozó szovjet javaslatokról

5 Y Wn/PV/Sl KM H B o n n , 1959. január 14. /AFP/

A Német Szociáldemokrata Párt igazgató-bizottsága kedden Ollenhauer elnökletével ülést tartott, hogy megvitatassa a Németországgal kötendő békeszerződésre tett szovjet javaslatokat. Az igazgató-bizottság szerint a javaslatokról haladéktalanul meg kell kezdeni a tárgyalásokat. A szociáldemokrata párt azt kívánja, hogy a nyugati hatalmak és a szövetségi kormány szorgalmazza a tárgyalások megindulását. /MTI/

L (1)

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

K. 5. kiadás

1959. január 14.

10 ó 05 p

A szerkesztőségek tájékoztatására!

Az AP tudósítója az atomfegyver-kísérletek megszüntetéséről tárgyaló genfi értekezlet keddi vitájáról

6 N ri/Hb/V1 KM H G e n f , 1959. január 14. /AP/

Tom Ochiltree, az AP tudósítója írja:

Az Egyesült Államoknak és Angliának sikerült eloszlatniuk azokat a szovjet aggodalmakat, hogy a nukleáris fegyverkísérletek megszüntetésének ellenőrzése egy kézbe kerülhet. A nyugati hatalmak kijelentették, hogy az ellenőrzést a hét ország képviselőiből alakítandó ellenőrző bizottság gyakorolná. A bizottságban a három atom-nagyhatalom állandó képviselővel rendelkezne.

A Szovjetunió ugyanis emiatt aggodik, hogy az ellenőrző bizottság hatalmát egy ügyintéző kihasználhatja. Az a szerződés, amelynek vitája most folyik, foglalkozik egy ellenőrző bizottság felállításával és egy ügyintéző kinevezésével is.

Az angol küldöttség vezetője javaslatot terjesztett elő az ellenőrző bizottság hatáskörének megszabására. A nyugati hatalmak nézete az, hogy az ügyintéző csak pillanatnyi jelentőségű ügyekben hozhatna döntést és teljes felelősséggel tartozna az ellenőrző bizottságnak.

Carapkin szovjet küldött nem válaszolt az indítványra, a nyugati hatalmaknak azonban az a meggyőződésük, hogy sikerült eloszlatniuk a szovjet aggodalmakat.

Az ellenőrző bizottság munkájában az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió képviselői állandó tagként vennének részt, míg a négy másik küldöttet a szerződést aláíró országok képviselőiből választás útján két éves időtartamra jelölnék.

A keddi ülésen a Szovjetunió küldöttsége ismételten felvetette a szerződés időtartamának kérdését. A Szovjetunió azt akarja, hogy a szerződés örökérvényű legyen, az Egyesült Államok és Anglia azonban jobban szeretné, ha az egyezményt minden évben felülvizsgálják, hogy így megbizonyosodjanak az ellenőrzési rendszer megfelelő működéséről. A nyugati küldöttségek kijelentették, hogy a közeljövőben foglalkoznak majd a szerződés időtartamára vonatkozó cikkely megvitásával. /MTI/

...

TL

Bm

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 6. kiadás

1959. január 14.

10.05 p

Amerikai tudós véleménye szerint lehetséges a nukleáris fegyverekkel végzett kísérletek ellenőrzése

7 N sm/E/V1 H Washington, 1959. január 14. /AP/

A földalatti nukleáris robbantásokkal kapcsolatban hangzottatott amerikai aggályok ellenére is lehetséges eredményesen ellenőrizni az atomrobbantási kísérleteket - mondotta dr. Hans Bethe nyugtalanító amerikai atomtudós, miután a kongresszus atomerő bizottsága előtt zárt ajtók mögött nyilatkozott erről a kérdésről.

Bethe hangzottatta, bizik abban, hogy a tavaly nyáron javasolt, 180 megfigyelőállomásból álló hálózat alkalmas minden kísérleti robbanás - tehát földalatti robbantások - felfedezésére is. /MTI/

A szerkesztőségek tájékoztatására!

Kommentárok Mikojan amerikai látogatásához

9 ö Bs/Hav/V1 H 1959. január 14. /MTI/
Q-N

London,

Az AP jelentése szerint a komolyabb angol lapok úgy vélekednek, angol kormánykörökben nem tartják kárától, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetunió kétoldalú döntéseket hoz. A lapok rámutatnak, hogy nap-nap után részletesen tájékoztatják Mikojan látogatásának eseményeiről a Macmillan-kormányt.

Koppenhágva,

Egy dán lap sajnálkozást fejez ki a Mikojan-ellenes tüntetések miatt és hangzott tje: "Az amerikai vendég-barátság ennél sokkal élesebb fegyver a hidegháboruban".

Bécs,

A Die Presse washingtoni tudósítójának tollából napvilágot látott cikk "a szolgáló engedelmisség szégyenteljes megnyilatkozásának" bélyegzi meg azt a módot, ahogy nemzeti üzleti körök és egyes amerikai politikusok Mikojan körül "nyüzsögnek".

/folyt.köv./

K. 7. kiadás

1959. január 14.

10 ó 10 p

/Kommentárok ... 1.folyt./ ö Bs/Hav/VI H

A Die Presse helyesli Cushing bostoni bíboros eljárását, aki bírálta azokat az embereket, akik "dicshimusszal" köszöntötték Mikojan.

Az osztrák lap a többi között ezeket írja: "Valóban szégyenteljes, ahogyan az amerikaiak körülveszik Mikojan vacsorákon és fogadásokon. Szégyenteljes, hogy Kalifornia kormányzója szükségesnek tartotta, hogy hivatalosan bocsánatot kérjen Mikojan-tól az európai menekültek által rendezett tüntetések miatt. A kaliforniai fogadtatás olyan szívélyes volt, hogy maga Mikojan jelentette ki, hirtelenében nem is tudta, Amerikában, vagy a Szovjetunióban van-e... Különösen felháborító - írja tovább a lap - hogy a New York Times a Mikojan elleni tüntetéseket összehasonlította a Nixon ellen Dél-Amerikában rendezett tüntetésekkel - mintha nem is léteznék az ENSZ külön-bizottságának jelentése, amely Mikojan személyét egybekapcsolja a magyarországi felkelés brutális elnyomásával.

Az az egy hét, amelyet Mikojan az Egyesült Államokban töltött, csakis arra a következtetésre vezethet, hogy kommunista beállítottságu amerikaiak és olyanok, akik lehetőségeket pillantottak meg kereskedelmi profit-szerzésre, nagy arányu oroszbarát kampányba kezdtek" - hangoztatja a Die Presse.

Az osztrák lapok annak az aggodalmuknak adnak hangot, hogy Mikojan barátokat szerez és embereket befolyásol Amerikában, és a lapok úgy vélik, hogy ez valószínűleg kedvezőtlenül hat ki Eisenhower elnökre és Dulles külügyminiszterre, amikor majd a hét végén ismét találkozik a Kreml küldöttével.

Az Osztrák Kommunista Párt lapja, a Volksstimme első oldalon idézi amerikai lapoknak azt a véleményét, hogy Mikojan látogatása "megteremti a megfelelő légkört a szovjet-amerikai tárgyalások számára".

A Volksstimme első ízben tesz említést a számos amerikai városban Mikojan ellen rendezett tüntetésekről, hozzáfűzi azonban, hogy azok eltörpülnek a barátságos fogadtatás és Kalifornia kormányzójának bocsánatkérése mellett.

D u r a n d /Michigan/,

A Michigan állam területén élő chippeway indián törzs főnöke, Fehér Madár levélben fordult Mikojan szovjet miniszterelnök-helyetteshez és bocsánatot kért azért, hogy Detroitban tett látogatásakor "modern vadak" tüntettek ellene.

/folyt.köv..

TL

MTI KÜLFÖLDI HIREK

k. 8. kiadás

1959. január 14.

/Komentárok ... 2.folyt./ 6 Bs/Hav/V1

H

106 20 P

A levél a többi között így hangzik: "Mivel Ön ellátogatott Michigan államnak erre az egykor indián területre, bocsánatot kell kérnem Öntől azért a viselkedésért, amelyet az Ön itt tartózkodása alatt egyes modern vadak tanúsítottak. Ön eddig igen jó magatartást tanúsított amerikai látogatása alatt..."

További eszmecserék Uj Delhiben Grotewohl és India vezető személyiségei között

8 G Wn/PV/V1 KM H D e l h i , 1959 . január 14. /ADN/

Grotewohl miniszterelnök indiai látogatása során kedden a meeruti járás két faluját: Lunit és Goalit látogatta meg. Az ünnepi díszbe öltözött falvak egész lakossága kivonult a német vendégek fogadására, hogy virágkoszorúkkal és énekkel köszöntse őket. A lakosság kisebb kiállításon mutatja be munkája eredményeit. A lakosság viharos tapsal fogadta, amikor Grotewohl a falu parasztjainak az NDK-ban gyártott traktort adományozott.

Uj Delhiben kedden folytatódtak a megbeszélések Grotewohl és kísérete, valamint az indiai vezető személyiségek között. Délután dr. Lothar Bolz külügyminiszter Krisna Manon indiai honvédelmi miniszterrel tárgyalt, majd felkereste Kabirt, a tudományos kutatások miniszterét. A délutáni órákban Grotewohl és Nehru ismét találkozott. /MTI/

Rövid hírek

10 6 KM/V1 H

1959. január 14. /MTI/

G r i

T u n i s z .

A tunéziai tájékoztatásügyi minisztérium közölte, hogy amerikai fegyverszállítvány érkezett Bizerte kikötőjébe. /Reuter/

N i c o s i a .

Harmincöt ciprusi görög politikai foglyot szabadonbocsátottak. /Reuter/

/folyt.köv./

7

K. 9. kiadás 1959. január 14.

106 11 p

/Rövid hírek 1.folyt./ 6 KM/V1 H.

Q ri

A l e x a n d r i a .

Karami, Libanon miniszterelnöke kijelentette, kormánya elvben beleegyezett abba, hogy elismerje az algériai ideiglenes kormányt. /Reuter/

" i c o s i a .

Sir Hugh Foot ciprusi kormányzó kedd esti rádiobeszédében kijelentette, hogy Makariosz érsek és más ciprusi politikai vezetők visszatérhetnek a szigetre, ha az EOKÁ-val jelenleg fennálló fegyverszünet "tartós békévé" válik. A kormányzó közölte, hogy ha ez bekövetkezik, fokozatosan szabadonengedik azt az 1500 politikai foglyot, akiket az internálótáborokban tartanak, s megszüntetik a rendkívüli állapotot is. /Reuter/

T pi

P á r i z s .

Ivryben, Párizs elővárosában kedden összeült a Francia Kommunista Párt központi bizottsága. A belpolitikai helyzetről és a községi választások előkészületeiről Jacques Duclos, az FKP központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagja számolt be. A központi bizottság ülése folytatja munkáját. /TASzSz/

P h e n j a n .

Szöuli jelentések szerint hétfőn sok ezer dél-koreai rendőr cirkált Szöul, Tegu, Puszan és több más dél-koreai város utcáin, hogy megghusítsa a nemrégiben elfogadott reakciós "nemzetbiztonsági" törvény elleni tiltakozó tüntetéseket. Sok dél-koreai városban összetűzésre került sor. Kedden a rendőrség mindenféle gyűlést betiltott azzal az indokolással, hogy "nincs helye tiltakozásnak olyan törvénnyel szemben, amelyet már elfogadtak". /TASzSz/

S z t a l i n o .

Az Észak Donyec-medence 132 kilométeres összekötő csatornája elkészült. A csatorna megnyitása után naponta több mint kétmillió köbméter vizet szolgáltat a vízszegény vidéken kilenc nagy városnak és sok munkástelepülésnek. /TASzSz/

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 10. kiadás 1959. január 14.

106 25 p

/Rövid hírek 2.folyt./ 6 KM/V1 H

T p1

K u j b i s e v .

Alekszej Kiricsenko, az SZKP központi bizottsága elnökegének tagja kedden átnyújtotta a Lenin-rendet a kujbisevi terület képviselőinek. A terület kiváló eredményeket ért el a mezőgazdaságban, az elmúlt évben 10 millió mássa gabonát adott el az államnak. /TASzSz/

M o s z k v a .

A szocialista országok moszkvai képzőművészeti kiállításának nemz. tközi szervező bizottsága kiválogatta azokat a munkákat, amelyek beküldnek a szocialista országok legjobb képzőművészeti alkotásait ábrázoló albumba. A kiállított magyar munkák közül kiválogatták Kerényi Jenő szobrászművész munkáit, Miskolczi László "Sztalinvárosi reggel", Csernus Tibor "Újpesti rakpart" című képeit, valamint Lukács Sándor és Bernáth Aurél alkotásait. /TASzSz/

x x . x

1959-ben 10 európai és ázsiai országban rendeznek szovjet képzőművészeti kiállításokat. A program keretében szovjet festőművészek csoportkiállítása kerül Magyarországra. /TASzSz/

N

W a s h i n g t o n .

Az amerikai haditengerészet közölte, hogy a Csendes-óceánon állomásozó két repülőgép-nyakjójának lökhajtásos gépeit a legújabb típusú légi célpontok ellen használható irányított lövedékekkel szellete fel. /AFP/

Q

W a s h i n g t o n .

Az amerikai szenátus külföldi kapcsolatokkal foglalkozó bizottsága szerdetol zárt üléseket tart, amelyeken a világbéke fenntartásának lehetőségeit vitatja meg. A szerdai ülésen Dulles külügyminiszter is felszólal. /Reuter/

. - .

T

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 11. kiadás

1959. január 14.

10 ó 50 p

A bagdadi szerződés főtitkára előkészíti a SEATO és a NATO szorosabb együttműködését

11 Q e/ir/V1 KM Kt London, 1959. január 14. /Reuter/

Pote Sarasin, a délkelet-ázsiai szerződés szervezetének /SEATO/ főtitkára kedden Londonban sajtóértekezleten jelentette be, hogy szerdán Londonból Párizsba utazik, s ott találkozik Paul Henri Spaakkal, az északatlanti szerződés szervezetének főtitkárával. A megbeszélésnek az a célja, hogy előkészítse a két szervezet szorosabb együttműködését, s hogy a jövőben a NATO és a SEATO kiismerje értesüléseit. /MTI/

...

Mikojan New Yorkba érkezett

12 Q-Y e/e/V1 KM Kt New York, 1959. január 14. /Reuter-AFP/

A.I. Mikojan, a Szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese kedden este Los Angelesből repülőgépen New Yorkba érkezett. A repülőtéren Szobolev, a Szovjetunió ENSZ-küldötte és New York város polgármesterének képviselője fogadta. /MTI/

...

Mi rejlik a vietnami-laoszi ellentétek mögött?

13 T 2-73 pi/Hb/V1 KM Kt Hanoi, 1959. január 13. /TASzSz/

Vientianeből származó értesülések szerint Sananikone laoszi miniszterelnök január 11-én nyilatkozatot tett Laosz és a Vietnami Demokratikus Köztársaság viszonyáról, beszélt a két ország határproblémáiról is. Sananikone elutasította a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányának tárgyalási javaslatát és minden alap nélkül azzal vádolta a Vietnami Demokratikus Köztársaságot, hogy megsérti Laosz határait és saját területén kiképzésben részesíti az egykori potetlnoi kötelékek tagjait. A laoszi miniszterelnök beismerte, hogy a vietnami-laoszi határidensek "nem lennének komoly jelentőségűek, ha nem függenének össze a belső helyzettel."

A Vientianeből érkező hírek arról tanuskodnak, hogy a laoszi reakció bizonyos amerikai, thaiföldi és délvietnami körök támogatásával megpróbál diktatúrát teremteni. Sananikone miniszterelnök emiatt a nemzetgyűlés rendkívüli ülészakán hétfőn rendkívüli felhatalmazásokat kért a maga számára a kormány által kitárazhoz és az alkotmány megreformálásához. Kijelentette, hogy Laosz továbbra is szilárdan az ugynevezett "szabad világ" oldalán áll.

/folyt.köv./

II

K. 12. kiadás

1959. január 14.

106 p

/Mi rejlik ... folyt./ T 2-73 pi/Hb/V1 KM Kt

A United Press International hírügynökség Bangkokból kelteztett, nyilvánvalóan provokációs jelentésében azt írja, hogy az országban - Thaiföldre és Pakisztánhoz hasonlóan - "elkerülhetetlen az államcsíny".

Hanoi újságírói körökben megállapítják, hogy a loszi mesterkedéseket az amerikai imperialisták és loszi csatlósai irányítják, akik szeretnék elfojtani az ország demokratikus erőit és bemenni Laoszt a tényleg SEATO-tömbbe. /MTI/

...

A francia minisztertanácson jóváhagyott kezvelmi intézkedések

14 Y-G An/PV /V1 KM Kt Párizs, 1959. január 14./AFP-Reuter/

A kedden délután de Gaulle tábornok elnökletével megtartott minisztertanács után Roger Frey tájékoztatásügyi miniszter felolvasta a tanácskozásról kiadott közleményt.

A tanácskozáson a köztársasági elnök közölte azt a szándékát, hogy a közeljövőben összehívják a "Közösség" végrehajtó tanácsát. A tanács a "Közösség" intézményeinek létesítésénél felvetődött problémákat tanulmányozta. Az első miniszter beszámolt az algériai helyzetről. Javaslatára a minisztertanács rendlettervezetet hagyott jóvá az amnesztiáról.

A minisztertanács meghallgatta a külügyminiszter beszámolóját a nemzetközi helyzetről, a pénzügyi és gazdasági ügyek miniszterének fejtegetéseit a pénzügyi és gazdasági helyzetről.

A kormány úgy határozott, hogy enyhíti a gazdasági és pénzügyi intézkedéseket.

A tájékoztatásügyi miniszter bejelentette, hogy de Gaulle csütörtökön üzenetet intéz a parlamenthez.

A minisztertanácsról kiadott második közlemény részleteket közöl a de Gaulle által elhatározott kezvelmi intézkedésekről.

A francia kormány döntése értelmében az amnesztiarendeletet kiterjesztik hétezer Algériában internált személyre.

Amnesztiában részesülnek mindazok, akik három hónapot vagy hosszabb időt töltöttek az Algériában harcoló csapatoknál és szolgálatuk során megsebesültek.

/folyt.köv./

K. 13. kiadás

1959. január 14.

11 ó 30

P

/A francia minisztertanács on ... folyt./Y-Q- Wn/PV/V1 KM Kt

Életfogytig tartó börtönre változtatnak minden olyan halálos ítéletet, amelyre vonatkozóan már minden bírói fórum döntött.

Az algériai bíróságok által a felkelők ellen hozott ítéletek egy tized részét elengedik.

Messzeli Hadzs algériai nacionalista vezér kénysz. r-tartózkodási helyét megszüntetik, a jövőben szabadon közlekedhet az anyaországban.

Egyes olyan személyeket, mint Ben Bella - aki jelenleg börtönben van - "megerősített" helyre szállítanak./Ben Bella a legjelentősebb személyiség az algériai Nemzeti Felszabadítás Frontjának katonai vezetői között. Az algériai felkelők négy másik vezetőjével együtt 1956 októberében fogták el./

x x x

A minisztertanács a továbbiakban jóváhagyta Pierre de Lausse meghatalmazott követ kinevezését Franciaország állandó képviselőjévé a NATO-tanácsba. /MTI/

...

Fidel Castro és a kubai külügyminiszter nyilatkozata Batista embereinek kivégzéséről

15 Y-N Zsu/Nm/V1 KM Kt Havana, 1959. január 14. /AFP-AP/

Fidel Castro, a kubai forradalom vezetője kedd/este ^{en} kijelentette, hogy a kubai törvényszékek mindaddig folytatják akciójukat, amíg még nem büntetnek mindenkit, aki bűnt követett el a Batista-rendszer idején. Mint mondotta, a forradalmi törvényszékek csak a nagyobb bűnösök ügyét bonyolítják le sürgősen, s csak olyan esetben rendelnek el kivégzést, amikor az elítéltek halálát szükségesnek tartják "a nemzet megtisztításához". Castro bejelentette, hogy Havánában hamarosan nyilvános perben tárgyalják a háborús bűnösök ügyét. Beszédében kicsinyességgel vádolta az Egyesült Államok sajtóját, s feltette a kérdést: "Miért nem kifogásolták azt, amikor a Batista-kormány végezte ki tömegesen az embereket?"

Batista hívei titkos temetőkből temették el áldozataikat, ezeket a temetőket most megtalálták. Oriente tartományban Manzanillóban 500 holttestet, Yarában 80 holttestet exhumáltak. Egyes holttestek nyakán még rajta volt a kötél./folyt.köv./

/Fidel Castro ... folyt./ Y-N Zsu/Nm/Vl KM Kt

Fidel Castro beszédét megelőzően Agramonte külügyminiszter is nyilatkozott. Kijelentette: "Ha a katonai bíróságok működésük során nem szolgáltatnának gyorsan igazságot, a meggyilkoltak és megkínzottak családja tenné ezt, s akkor a bűnösökkel együtt sok ártatlan is elpusztulna." Hangoztatta, hogy az igazságszolgáltatás emberséges, szemben azokkal a barbár kínzásokkal, amelyekkel Batista a felkelők katonáit sújtotta. A miniszter hozzátette, hogy Urrutia elnök sietteti a legfelső bíróság újjászervezését, amely majd a forradalmi törvényszékek helyébe lép. Ez a bíróság megadja minden állampolgárnak azokat a biztosítékokat, amelyektől a Batista-rendszer megfosztotta a kubaiakat. /MTI/

. - .

A Pravda egyes szovjet köztársaságok legfelső tanácsának közelgő választásáról

17 T 3-13 Vö/Sp/Vl KM Kt Moszkva, 1959. január 14. /TASzSz/

A Pravda vezércikke azzal foglalkozik, hogy a Szovjetunió több köztársaságában hamarosan új választások lesznek, megválasztják a Legfelső Tanácsot és a helyi tanácsokat. A vezércikk hangsúlyozza, hogy ezek a választások újabb erővel bizonyítják majd a szovjet nép törhetetlen erkölcsi és politikai egységét, szilárd elhatározását, hogy sikeresen megvalósítja a kommunizmus építésének nagyszerű programját, amelyet az SzKP XXI. kongresszusa hagy majd jóvá. /MTI/

. - .

Fogadás Prágában az albán párt- és kormányküldöttség tiszteletére

16 C Vö/Sp/Vl KM Kt P r á g a, 1959. január 14. /CTK/

Antonin Novotny, a Csehszlovák Kommunista Párt központi bizottságának első titkára, és a Csehszlovák Köztársaság elnöke január 13-án fogadást adott a Prágában tartózkodó albán párt- és kormányküldöttség tiszteletére.

A fogadáson megjelentek a csehszlovák párt- és politikai élet vezető személyiségei, a Prágában működő diplomáciai képviseltek tagjait.

Antonin Novotny és Enver Hodzsa beszédet mondott.

x x x

Az esti órákban az albán küldöttség Szlovákiába utazott.

/MTI/

. - .

K. 15. kiadás 1959. január 14.

116 P

Hamarskjöld kedden az Egyesült Arab Köztársaság és Irak küldöttével tárgyal

18 Q Zsu/Am/V1 KM Kt New York, 1959. január 14. /Reuter/

Hamarskjöld ENSZ főtitkár kedden a közép-keleti helyzetről tárgyal az Egyesült Arab Köztársaság és Irak küldöttével. Hamarskjöld a múlt hét végén tért vissza hosszabb ideig tartó közép-keleti látogatásáról. /MTI/

...

Az egyiptomi-izraeli fegyverszüneti vegyesbizottság elítélte Izraelt a január 8-i légi incidens miatt

19 N Zsu/Am/V1 KM Kt New York, 1959. január 14. /AP/

Az egyiptomi-izraeli fegyverszüneti vegyesbizottság kedden elítélte Izraelt amiatt, hogy január 8-án megsértette az Egyesült Arab Köztársaság légiterét. A bizottságnak a demarkációs vonalon megtartott rendkívüli ülésén az izraeli megbízott nem vett részt, de a bizottság kanadai elnöke az egyiptomi küldöttel együtt az elítélés mellett szavazott. A bizottság úgy találta, hogy az izraeli lökhajtásos vadászgép túlmélt a nemzetközi határon, ezért felszólította Izraelt, hogy szüntesse be a légiter megsértését jelentő ellenséges akciókat. /MTI/

...

A Pravda a belga-kongói eseményekről

20 T 3-10 Vö/Sp/V1 KM Kt Moszkva, 1959. január 14. /TASzSz/

Belga-Kongóban a gyarmatosítók fokozzák a rendőrszűret - írja a Pravda. - Leopoldville bennszülött negyedeinek utcáin jápek és páncélaatok dübörögnek. A város fehér- és négerlakta kerületeinek határán szögesdrótok és lyt vontak. A rendőrség és a katonaság házról-házra jár, a nacionalista szervezetek vezetőire vadé- szik és letartoztat mindenkit, aki gyanus.

- A gyarmatosító körök veres megtorláshoz folyamodtak Leopoldville-ben - írja a Pravda. - Fegyveres erővel próbálják szétzuzni a nemzeti felszabadító mozgalmat. Belga-kongóban újabb és újabb katonai büntetőosztagok érkeztek. A gyarmatosítók azonban mégsem tudják lecsendesíteni a vihart. Az a vihar egyre hatalmasabb lesz, s előbb-utóbb megfutamodásra kényszeríti az elnyomókat.

A Pravda hangsúlyozza, mindenütt tiltakoznak a kongói néppel szemben alkalmazott durva erőszakkal ellen. Minden országban az emberek milliói jelentik ki, hogy támogatják Belga-kongó népének igazságos szabadságharcát. /MTI/

...

K. 16. kiadás

1959. január 14.

12 003 p

Magyar könyvkiállítás Litvániában

21 T 3-1 Vö/Sp/V1 KM Kt Vilnius, 1959. január 14. /TASzSz/

Január 13-án magyar könyvkiállítás nyílt meg a Litván SzSzK fővárosában. Több mint ezerötyszáz könyv szemlélteti a népi Magyarország könyvkiadásának fejlődését. /MTI/

. - .

Libanoni diákok tiltakoznak a beiruti amerikai egyetem igazgatóságának önkénye ellen

22 T 2-3 Vö/Sp/V1 KM Kt B e i r u t , 1959. január 14. /TASzSz/

Lapjelentések szerint a beiruti amerikai egyetem igazgatósága sztrájkban való részvétel miatt százötven hallgatót ki zárt az egyetemről.

A libanoni diákszövetség felhívást adott ki, amelyben határozottan tiltakozik az egyetem igazgatóságának önkényes intézkedése ellen és felszólítja a libanoni diákokot, hogy január 15-én tartsanak általános sztrájkot, ha addig nem hatálytalanítják a jogtalan intézkedést. /MTI/

. - .

Keddén ülést tartott a Francia Kommunista Párt központi bizottsága

23 py & tz/Vá/V1 KM Kt P á r i z s , 1959. január 14. /MTI/

A Francia Kommunista Párt központi bizottsága keddén a Párizs melletti Ivryben ülést tartott.

A délelőtti ülésen Léon Mauvais elnökletével megvitatta Jacques Duclos-nak, a központi bizottság titkárának referátumát a jelenlegi franciásországi politikai helyzetről és a közelgő községtanácsi választások előtti feladatokról. A vitában felszólt Maurice Thorez, a párt főtitkára is.

A délutáni ülésen Waldeck Rochet elnökölt. Léon Felix a párt egységének problémáiról beszélt.

A központi bizottság határozatot hozott a községtanácsi választások előtt előterjesztendő pártprogramról, megáévtette a párt választási taktikájáról szóló határozati javaslatot. Egy másik határozati országos gyűlést indítanak a párt anyagi szükségleteinek fedezésére.

/ szerint

/folyt.köv./

K. 17. kiadás

1959. január 14.

12.00

D

/Kedd n ülést tartott ... folyt./ py & tz/Vé/Vl KM Kt

A párt határozatát és Jacques Duclos referátumát az Humanité csütörtöki száma ismerteti.

A France Nouvelle, a párt hetilapja következő számában közli majd Léon Feix felszólalását a pártegység problémáiról.

.. .

A Debré-kormány első minisztertanácsi ülésén hozott határozatok

24 py & tz/Vé/Vl KM Kt P a r i z s, 1959. január 14./MTI/

Mint már jeleztük, kedden tartotta első minisztertanácsi ülését az V. Francia Köztársaság első kormánya, a Debré-kormány. A több mint négy órán át tartó ülésen de Gaulle tábornok mint köztársasági elnök elnökölt.

A minisztertanács megvitatta Michel Debrének, az "első miniszternek" a kormány csütörtöki parlamenti bemutatkozásakor elmondandó nyilatkozatát, majd szélsőkorú amnesztiát fogadott el. Ennek értelmében hétezer algériai internáltat bocsátanak szabadon és megkegyelmezték az algériai halálra ítélték tulnyomó részének, szabad mozgást biztosítottak Franciaország területén az algériai nemzeti mozgalom idős vezérének, Messzali Hadzsának, viszont a korábbi hírekkel ellentétben Ben Bellaének, az algériai ideiglenes kormány államminiszterének és több társának - akik eddig a párizsi Santé-börtön lakói voltak - nem adtak enyhítést az utóbbi napokban elterjedt hírek szerinti mértékben: Ben Bella és társai egy még meg nem határozott erőben továbbra is várakozásban maradnak.

A kormány tagjai számot vetettek a legutóbbi pénzügyi és gazdasági intézkedések nyomán az országban jelentkező elégedetlenséggel is. Elismerték annak szükségességét, hogy módosítani kell a túl szigorú intézkedéseket. A tájékoztatásügyi miniszter azonban a minisztertanács ülése után még nem közölte, hogy milyen téren várhatók enyhítések.

A szerdai reggeli párizsi sajtó nagy terjedelemben foglalkozik a kormány első minisztertanácsi ülésével.

A jobboldali Figaro kommentárja kiemeli, hogy a hétezer muzulmán internált szabadon bocsátása, a halálos ítéleteknek életfogytig tartó kényszermunkára változtatása beillik az enyhülés és a megbékítés nagy politikájába. Nyilvánvaló, hogy ezek az intézkedések mély hatást fognak keltetni.

/folyt.köv./

/A Debré-kormány ...lfolyt./ py & tz/Vá/Vl KM Kt

A lap említést tesz az algiri európai lakosság, valamint az algiri társadalmi és politikai szervezetek nyugtalanságáról. A lap hirmagyarázója szerint az algiri légkört enyhíti az a hír, hogy Ben Bellát és társait csupán átszállítják egy erődbe, hogy továbbra is várfogságban maradjanak. A lap aláhuzza, hogy az algériaiaknak tudatában kell lenniök, hogy de Gaulle nem volt és sohasem lesz Algéria feladásának embere.

A Figaro végül az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front várható reakcióját latolgatva utal az Italia-hirügynökség kairói tudósítójának jelentésére, amely szerint az algériai ideiglenes kormány a francia részről érkezett "javaslatokat" tanulmányozza.

Az Aurore arról a visszhangról közöl jelentést, amelyet a kegyelmi intézkedések Algir európai lakosságában keltettek. A beszámoló szerint az algiri európaiak inkább csalódottak, mint ellenségesek...

A szélső jobboldali degaull-ista Parisien Libéré nem kommentálja a köztársasági elnök és a kormány kegyelmi intézkedéseit.

A Paris-Journal "látványos intézkedésekről" beszél. A lap szerint a halálos ítéleteknek életfogytig tartó kényszer munkára változtatása 203 halálra ítélt muzulmánra vonatkozik.

A szocialista Populaire "pozitív cselekedetről" ír. Ha ezt csupán nagylelkű éasztusnak minősítenék, ez jelentőségének csökkentése lenne, hiszen - mint az algériai politikai légkör enyhülésének tényezője - hozzájárulhat ahhoz, hogy minél előbb véget érjenek az egymással szemben állók szenvedései.

A Libération megállapítja, hogy a demokratikus közvélemény nagyon kedvezően fogadja a kegyelmi intézkedéseket, s ezeket elvitathatatlanul az enyhülésre irányuló gesztusoknak minősíti. Kérdés azonban, hogy milyen algériai politika egészébe illeszkednék ez bele és vajon ezt a haladást jelentő lépést más, az algériai békét célzó igazi kezdeményezés követi-e. A haladó lap is megemlíti azokat a híreszteléseket, amelyek a "Tűzet szüntess!" érdekében a francia-algériai kapcsolatok újravételéről szólnak.

Az Humanité vezércikkében fontos határozatoknak minősíti a köztársasági elnök és a kormány intézkedéseit. A lap emlékeztet arra, hogy a francia kommunisták évek óta harcolnak az embertelen háboru békés befejezéséért, s a kínzások és az algériai terror-rendszer ellen. Senki se számítson arra, hogy most fitymálva fogadjuk a döntéseket, bármi legyen is az ok, ami azokat indokolta.

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

k. 19. kiadás 1959. január 14.

136 45 p

/A Debré-kormány ... 2.folyt./ py & tz/Vá/Vl KM Kt

Valószínű - jegyzi meg ezután az Humanité - hogy az intézkedések új tiltakozásokat keltenek azok között, akik úgy vélik, hogy az algériai konfliktus rendezése szükségszerűen a nyaktiló és a koncentrációs táborok útján vezet át.

A Francia Kommunista Párt lapja rámutat, hogy ez újabb bizonyítéka a francia nagytőke és az algériai gyarmati telepések közti érdekellentétnek. A telepések szigorúan ragaszkodnak a status quohoz, a nagy monopóliumok viszont - amelyeknek első gondja az, hogy megtartsák a kőolajmezőket - tökéletesen ismerik az algériai nemzeti mozgalom erejét. Ezért hajlandók belemani a jelenlegi gyarmati rendszer némi módosításába azzal a feltétellel, hogy a lényegét illetően uralmukat semmi se veszélyeztesse. Ebből a látószögből kell értékelni a minisztérium döntéseit.

Bizonyos, hogy ezek a döntések haladást jelentenek, de nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy ha a kormány itt megáll, ezek az intézkedések önmagukban nem elegendőek az algériai probléma megoldására.

Az Humanité hangsúlyozza, hogy az ötödik évébe lépett algériai háborút csak az algériai nép hivatott képviselőivel való tárgyalások révén lehet befejezni. Ha ezt nem teszi, a kormány talán kelthet új illúziókat bizonyos ideig, de végül is ugyanabba a zsákutcába kerülhet, mint elődei.

. . .

A belga kormány döntésének leopoldvillei visszhangja

25 N Bj/Bj/Vl KM Kt Leopoldville, 1959. január 14. /MTI/

Az AP jelentése szerint belga-kongói lakossága a belga kormánynak a gyarmat függetlenségére vonatkozó új terveit hoszszadalmasnak tartja és hibáztatja, hogy nincsenek pontosan le- rögzítve a megvalósítás feltételei.

A Kongói Nemzeti Mozgalom - jelentések szerint - ellenjavaslat előterjesztésére készül.

. . .

L

MTI KÖLFOLDI HIRLEK

K. 20. kiadás 1959. január 14.

13 ó 50 p

Argentín lap híre paraguayi katonai lázadásról

26 Ne/ir/Vl Kt Buenos Aires, 1959. január 14./AP/

A Buenos Airesben megjelölt La Nación jóltájékozott asuncioni körükből érkezett hírekre hivatkozva azt írja, hogy Paraguay Chaco tartományának helyőrsége fellázadt. A hírek szerint több mint 200 katonatisztet letartóztattak.

A lap tudósítója szerint a határon át érkező hírek arra utalnak, hogy a paraguayi katonaság vezetői és a Nemzeti Köztársasági Párt vezetői között döntés készül. A tudósító említi azt is, hogy Batista kubai diktatúrájának bukását követően övintézkedésként többszáz személyt letartóztattak Paraguayban is. /MTI/

. . .

Mogyorós Sándor felszólalása a kézdivásárhelyi területi pártkonferencián

27 My & Ika/Fr/Vl Kt Bukarest, 1959. január 14. /MTI/

Ezekben a napokban tartják meg a Román Munkáspárt területi pártkonferenciáit. A kézdivásárhelyi / területi pártkonferenciáján Mogyorós Sándor, a Román Munkáspárt politikai irodájának tagja is felszólalt. A többi között megemlítette, hogy a közel múltban látogatást tett a Magyar Népköztársaságban. Megállapította, hogy a magyar munkásosztály nagy eredményeket ért el az ellenforradalom útjainak gyógyításában. / területi

A továbbiakban arról beszélt, hogy Romániában a városokban léteznek a szocializmus gazdasági alapjai, az ipar és a kereskedelem a dolgozó nép kezében van, viszont a mezőgazdaság elmaradt a város mögött, jól het a mezőgazdaság szocialista szektora hatalmas fejlődésen ment át. Ma Romániában jóval többet termelnek minden terményből, mint régen, de az egyre növekvő igényeket még mindig nem tudják teljes mértékben kielégíteni.

Rámutatott: tovább kell folytatni, de nagy-nagy türelemmel, a mezőgazdaság szocialista átalakítását, hiszen kell követni az önkéntesség elvén k. tisztületben tartásra vonatkozó pártutasításokat.

A nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban azokat az eredményeket, amelyeket Kézdivásárhely területi pártvezetői a nemzeti politikai, a román nép és az együttélő nemzetiségek testvéri barátságának elmélyítésében értek el.

. . .

II

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 21. kiadás 1959. január 14.

14° 35 p

A libanoni miniszterelnök nyilatkozata

28 T 2-13 Vö/Sp/V1 KM Kt Kairó, 1959. január 14. /TASzsz/

Karami libanoni miniszterelnök, aki jelenleg az Egyesült Arab Köztársaságban tartózkodik, Alexandriában sajtóértekezletet tartott.

Az Arab Liga gazdasági tanácsának tevékenységéről szólva Karami kijelentette, hogy az egységes arab pénzügyi szervezet megalkotása és a többi határozat, amelyet az arab államok egyhangúlag elfogadtak, kétségtelenül igen hasznos lesz az egész arab gazdasági élet fejlődése szempontjából.

Libanon külpolitikájáról Karami kijelentette, hogy annak "alapja az arabok felszabadítása, a semlegesség, az együttműködés és a barátság minden orszaggal... Célja Libanon kapcsolatának rendezése az arab államokkal, köztük elsősorban az Egyesült Arab Köztársasággal, mert Libanon érdekei és céljai megegyeznek az Egyesült Arab Köztársaság érdekeivel és céljaival." /MTI/

. - .

Eleonora Roosevelt közönte a genfi atomerőszovjet küldöttségnek

29 T pi/Hb/V1 Kt Genf, 1959. január 14. /MTI/

Eleonora Roosevelt asszony, az Egyesült Államok volt elnökének özvegye levelet intézett az atomfegyver-kísérletek beszüntetéséről tárgyaló genfi értekezleten résztvevő szovjet küldöttség vezetőjéhez. Eleonora Roosevelt közönetet mond a szovjet küldöttségnek azokról az erőfeszítésekről, amelyeket az atomfegyver-kísérletek egyszersmindenkorra való beszüntetéséért tett. /TASzsz/

. - .

A román kormány sürgeti a meglepetésszerű támadás elhárításával foglalkozó szakértői értekezlet folytatását

30 Ny & IKA/Fr/V1 Kt Bukarest, 1959. január 14. /MTI/

A Román Népköztársaság külügyminisztériumának egyik szóvivője kijelentette:

- A román kormány szükségesnek tartja, hogy a meglepetésszerű támadás elhárítását szolgáló esetleges intézkedések tanulmányozásával foglalkozó genfi szakértői értekezlet haladéktalanul folytassa munkáját. A román kormány hajlando január 15-én elküldeni megbízottait az értekezletre.

. - .

Ko

k. 22. kiadás

1959. január 14.

14.40

p

A német kérdés a diplomácia tevékenységének központjában

31. Q Bj/Bj/V1 KM Kt Washington, 1959. január 14. /MTI/

Amerikai tisztviselők kedden csökkenteni próbálták Dulles amerikai külügyminiszter sajtónyilatkozatának jelentőségét. Nézetük szerint Dull's kijelentését - amely szerint Németországot nemcsak szabad választásokkal lehet egy síteni - nem kell úgy értelmezni, mint beszédének legfontosabb, vagy egyik legfontosabb részét. A nyilatkozat nem jelenti azt sem, hogy Amerika lemondott vagy a jövőben lemond eddigi álláspontjáról.

London

Egy angol külügyi szóvivő közlése szerint Anglia tárgyalni fog szövetségesével arról a lehetőségről, hogy a Németország jövőjéről tartendő négyhatalmi tanácskozásokba a német nép képviselőit is bevonják.

. - .

Belső válság a Francia Szocialista Pártban

32. 1 2-2 Vö/Sp/V1 Kt Párizs, 1959. január 14. /TASZ/z/

A Francia Szocialista Pártban tovább tart a belső válság. A párt országos tanácsa most tartotta ülését Párizs egyik külkereskedőben és az alkalommal ismét megnyilvánultak a mélyreható nézeteltérések. Az ellentétek már az új francia alkotmány ügyében megtartott népszavazás előestéjén is hangjára kiélzódtek, hogy a párt tekintélyes tagjainak nagy csoportja kivált és megalakította az autonóm szocialista pártot.

Az országos tanács ülészekán kiújult a vita, milyen szerepet töltsön be az új rendszerben a szocialista párt az ország életében. A vitára az a kérdés adott alkalmat, milyen álláspontot helyezkedjenek a szocialisták a napokban megvalósult Debré kormányt illetően.

Guy Mollet, a párt vezetője felszólalásában így fogalmazta meg a párt taktikáját az új kormánnyal szemben. "Ne legyünk ellenzékiek, de terjesszünk elő ellenjavaslatokat."

Guy Mollet álláspontját a párt több kiemelkedő személyisége nagy légedatlanséggel fogadta. Tanguy-Prigent felszólította az országos tanácsot, ítélje el a párt vezető szerveinek 1958 májusa óta folytatott politikáját, és követelte, válasszanak új vezetőséget. Albert Gazier, a párt másik kiemelkedő tagja, élesen bírálta a kormány szociális és gazdasági politikáját, követelte, hogy a szocialista párt helyezkedjék "határozott ellenzéki" álláspontra. /folyt.köv./

/Belső válság... folyt./ T 2-2 Vö/Sp/V1 kt

Pineau is hangsúlyozta, hogy a pártnak ellenzéki magatartást kell tanúsítania a kormány általános politikájával szemben.

Az országos tanács elfogadott egy határozatot, amely egyfelől Mollét nézetét tükrözi a pártnak a kormányt illetően alkalmazandó taktikájáról, másfelől kifejezésre juttatja a párt tagjainak komoly nyugtalanságát a kormány szociális és gazdasági intézkedései miatt. A határozat azonban egy szót sem szól az algériai kérdés megoldásának szükségességéről, pedig ez Franciaország pénzügyi és gazdasági nehézségeinek alapja. Nem szól arról sem, hogy Guy Mollet-t felelősség terheli az országban kialakult helyzetért.

A Cahiers^{de}/la Republique a határozathoz fűzött kommentárjában megállapítja, hogy a határozat logikusan következik a párt vezetőinek évek óta folytatott politikájából. "Az 1956 óta lezajlott eseményeknek megvan a maguk kérlelhetetlen logikája" - írja a lap. "Guy Mollet és az őt támogató szocialisták... hiába próbálták elhatárolni magukat saját múltjuktól. Végeredményben saját politikájuk eredményét szentisítették."

Az Humanité megállapítja, hogy az országos tanács végeredményben Guy Mollet álláspontját támasztotta alá. Ennek lényege, hogy a párt a párttagok elégedetlenségének leszerelésére ellenzéki szerepet fog játszani, de ez csak látszat lesz. /MTI/

. . .

Nehézségek mutatkoznak a kairói angol-egyiptomi pénzügyi tárgyalásokon

33 N Bj/Mh/V1 kt K a i r o, 1959. január 14. /AP/

Hivatalos körök szerint "bizonyos nehézségek" mutatkoznak a kairói angol-egyiptomi pénzügyi tárgyalásokon. Emiatt Rickett, az angol küldöttség vezetője kormányához fordult.

Még nem világos mik a nehézségek okai, de az angol küldöttség egyik tagja szerint az új fejlemények "nem voltak váratlanok". Egyes megfigyelők szerint a nehézségek oka az a mód, ahogyan az egyiptomiak át akarják adni az angol tulajdonosoknak a szuezi válság idején lefoglalt vagyonukat. /MTI/

. . .

TL

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

R. 24. kiadás

1959. január 14.

14 ó 50 p

Magyarország bukaresti nagykövete vendégül látta a román földművelésügyi minisztert

34 My & IKA/Fr/Vl Kt Bukarest, 1959. január 14. /MTI/

Kaloti Ferenc, a Magyar Népköztársaság bukaresti nagykövete kedden este baráti vacsorán látta vendégül Jon Cosma földművelésügyi és erdőgazdasági minisztert, Bucur Schiopu miniszterhelyettest, továbbá Oct. Fenesan és Vasile Borda földművelésügyi vezérigazgatóhelyetteseket, akik nemrégiben látogatást tettek hazánkban.

. - .

Portugál szövivő Delgado menekéjogáról

35 M e/ir/Vl Kt Lisszabon, 1959. január 14. /MTI/

Moreira Baptista, a portugál kormány szövivője kedden este a sajtó képviselői előtt kijelentette, Huberto Delgado tábornok, a volt ellenzéki elnökjelölt, szabadon választhat, hogy távozik-e az országból vagy sem. Távozásához azonban utlevelet kell kérnie és meg kell kapnia a katonai hatóságok engedélyét is, miután még mindig katona. - Mint ismeretes, Delgado tábornok kedden politikai menekéjogot kért a liszaboni brazil nagykövetségen. /AP/

. - .

Rövid hírek

36 ö Kt/Vl Kt 1959. január 14. /MTI/

N Bj San José,

Kedden San Joséban heves földrengés volt, egy személy életét vesztette. /AP/

Q Reggio Calabria,

Kedden este Reggio Calabriában a heves esőzés miatt keletkezett földcsuszamlás eltemetett egy házat. Három ember meghalt. /Reuter/

/folyt.köv./

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 25. kiadás 1959. január 14.

6

P

/Rövid hírek 1.folyt./ ö Kt/Vl Kt

Q

New York, - Ottawa,

Fritz Erlner, a Német Szociáldemokrata Párt helyettes vezetője kedden repülőgépen New Yorkból Montrealba érkezett. A szociáldemokrata politikai három napot tölt Kanadában, majd hazautazik Nyugat-Németországba. /Reuter/

C

P r á g a,

Siroky csehszlovák miniszterelnök kedden táviratban értesítette Urrutia kubai elnököt, hogy Csehszlovákia elismeri az új kubai kormányt. /CTK/

T

B u e n o s A i r e s,

Január 10-én és 11-én kibővített ülést tartott az Argentin Kommunista Párt központi bizottsága. Az ülésen megvitatták a nemzetközi és a belpolitikai helyzetet. ~~Elhatározták~~, hogy 1959 április 18-ra Buenos Airesbe összehívják az Argentin Kommunista Párt XII. kongresszusát. /TASz/

Q e

F r a n k f u r t,

Az Egyházak Világtanácsának rendezésében a nyugat-németországi Frankfurtban tartott értekezlet sürgősi a közép-európai atomfegyverektől mentes övezet megteremtését. Az értekezleten a nyugat- és kelet-európai, valamint az Egyesült Államok-beli egyházi személyiségek vettek részt. /Reuter/

My & IKA

K o l o z s v á r,

Az alapításának 10. évfordulóját ünneplő kolozsvári Magyar Opera felújította a Mária Jánost.

Kolozsvár zenekedvelő közönsége új diszkrétékkal, új rendezésben és szereposztásban tekinthette meg **újra** Kodály népszerű daljátékát. /MTI/

. . .

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 26. kiadás

1959. január 14.

146 55 P

Az Izvesztyija Raab kancellár tokiói látogatásáról

37 T 3-12 Vö/Sp/V1 KM Kt Moszkva, 1959. január 14. /TASz/z/

- Japánban még sokan ellenzik a semlegességi politikát, pedig ez a politika felel meg az idők szellemének és az ország létfontosságú érdekeinek - írja az Izvesztyija Raab osztrák kancellár tokiói látogatásáról szóló cikkében. Raab látogatását a japán közvélemény nagy érdeklődéssel fogadta, mert az osztrák kancellár olyan ország képviselője, amely állandó semlegességet fogadott, vagyis gyakorlatilag valósítja meg azt, amit a nagyobb látókörű japán politikusok saját országukban is követelnek.

/ különösen

Ausztria tapasztalatai azt bizonyítják - folytatja az Izvesztyija - hogy napjainkban a haditechnika hatalmas fejlődése idején ez az út a leghatékonyabb eszköz az ország biztonságának megőrzésére. Az Egyesült Államok és Japán katonai szövetsége arra kényszeríti Japánt, hogy anyagi erejének jelentős hányadát a fegyverkezési versenyre fordítsa és ezzel akadályozza a japán nép jólétének emelkedését. A semlegesség viszont lehetővé tenné, hogy Japán egyszer s mindenkorra megtesüljön az újabb háborúba sodródás veszélyétől, békét és virágzást hozna az országnak.

- A jövő mutatja majd meg - írja befejezésül az Izvesztyija - hallgatnak-e a japán kormánykörök azokra a japán hangokra, amelyek a nemzetközi helyzet tárgyilagos elemzését és az ország nemzeti érdekeinek megfelelő politikát követelnek. /MTI/

. . .

Bolgár mezőgazdasági küldöttség az Egyesült Államokban

38 S Vö/Vá/V1 KM Kt New York, 1959. január 14. /BFA/

Január 7. óta bolgár mezőgazdasági küldöttség tartózkodik az Egyesült Államokban konsztantinov földművelési és erdőügyi miniszterhelyettes vezetésével. A küldöttség körutat tesz az Egyesült Államok középső nyugati és északi államaiban. Megtekintik a kísérleti földművelő és állattenyésztő farmokat, a hibrid kukoricát termelő gazdaságokat, stb. /MTI/

. . .

11

M T I K Ü L F Ö L D I H I R L E K

K. 27. kiadás

1959. január 14.

14 6 15 p

A Vatikán elismerte az új kubai kormányt

39 Y Zsu/Nm/V1 KM Kt Vatikánváros, 1959. január 14. /AFP/

Luigi Centoz havanai apostoli nuncius hivatalosan bejelentette, hogy a Vatikán elismerte Kuba új kormányát. /MTI/

. - .

Két hajó elégett Iszkenderon török kikötőben

40 Y Zsu/Nm/V1 KM Kt Iszkenderon, 1959. január 14. /AFP/

Az Iszkenderon kikötőben a "Mirador" nevű panamai olajtartályhajó - amelyet az Egyesült Államok haditengerészete bérrelt az amerikai légitám szpontok üzemanyag-utánpótlásának szállítására - robbanás következtében kigyulladt. A légénység megmentésére a hajó közelébe ment az "Imroz" nevű török hajó, de a lángok a tengeren uszó égő olajfoltból a mentőhajót is hatalmukba kerítették. Az "Imroz" rakományában dinamit is volt, amely a tűz következtében felrobbant.

A katasztrófának az eddigi jelentések szerint hat halálos áldozata van, három személy súlyosan, 18 könnyebben megsebesült. /MTI/

. - .

Elutazott Leopoldvillébe a belga parlamenti vizsgáló bizottság

41 N Bj/r/V1 Kt B r ü s s z e l , 1959. január 14. /AP/

Szűren elutazott Leopoldvillébe a parlament által kinevezett kilenc-tagú vizsgáló bizottság. A bizottság valószínűleg szűren este érkezik meg Brüsszel fővárosába.

A kijelölt bizottság feladata, hogy kivizsgálja a január 4-i leopoldvillői összetűzések okát. /MTI/

. - .

L 21

Osztrák lapok Mikojan amerikai utjáról

43 VD & tz/Sp/V1 Kt B é c s, 1959. január 14. /MTI/

A bécsi és vidéki lapok nagy figyelmet szentelnek Mikojan szovjet miniszterelnökhelyettes amerikai látogatásának.

A Raab kancellarhoz közelálló Österreichische Neue Tageszeitung kifejti: "Már ma is megállapítható, hogy Mikojánnak sikerült megnyernie az amerikai rokonszenvét. Mikoján talprassett válasza a különböző sajtó értekezleteken, a szovjet államférfi óriási tájékozottsága, humora és következetessége kétségkívül mély benyomást tett az amerikai közvéleményre, amelyet a washingtoni politikusok a téren nem nagyon kényeztettek el."

A szocialistapárti Arbeiter-Zeitung . hangoztatja: "Mikoján látogatása során kedvező légkör alakult ki Eisenhower elnökkel tartandó tárgyalásaihoz. Washingtonban biztosra veszik, hogy Mikoján nem fog Amerikából üres kezekkel hazatérni."

M A Salzburger Nachrichten így ír: "Nem vitás, hogy Mikoján és Eisenhower szembeli eszmecsereje döntő befolyást gyakorol majd a nemzetközi helyzet alakulására és megmutatja a szovjet-amerikai kapcsolatok jövőbeli fejlődésének irányát."

CH

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K. 29. kiadás 1959. január 14.

176 15 p

Az osztrák kormánypártok a közeli napokban döntenek a parlamenti választások végleges időpontjáról

44 VD & tz/Sp/V1 Kt Bécs, 1959. január 14. /MTI/

Raab osztrák kancellár január 18-án, vasárnap tér vissza Bécsbe tíz napos japán hivatalos látogatásáról. A tervek szerint a kormánypártok vezető képviselői már másnap fontos belpolitikai tárgyalásokat kezdenek. Elsősorban arról fognak dönteni, hogy az osztrák parlamenti választásokat ez év májusában vagy októberében tartásuk-e meg.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy mind a Néppárt, mind a szocialista párt vezetőinek többsége a választások mielőbbi kiírása mellett foglal állást, mert attól tartanak, hogy a növekvő gazdasági nehézségek egyre inkább csökkentenék a kormánypolitikáért felelős pártok választási esélyeit és ezáltal a választások előtti fokozott politikai küzdelem zavarja a parlament és a kormány munkáját.

. - .

Pittermann osztrák alkancellár az Amerikai Egyesült Államokba utazik

45 VD & tz/Sp/V1 Kt Bécs, 1959. január 14. /MTI/

Pittermann alkancellár, az Osztrák Szocialista Párt elnöke az Amerikai Egyesült Államok kormányának meghívására február 8-án hivatalos látogatásra Washingtonba utazik, ahol megbeszélést tart Eisenhower elnökkel és más vezető amerikai politikusokkal.

Pittermann február 21-én tér vissza Bécsbe.

. - .

A magyar Országos Tervhivatal küldöttsége Poznanba utazott

47 HD & IKA/Mh/V1 KM Kt Varsó, 1959. január 14. /MTI/

A magyar Országos Tervhivatal Lengyelországban tartózkodó küldöttsége Kiss Árpád vezetésével územek meglátogatására Poznanba utazott.

. - .

(M)

K. So. kiadás

1959. január 14.

18

• 10 p

A nemzetközi atomerőszervezet öt tudományos értekezletet hív össze 1959-ben

46 VD § tz/np/Kcs Kt B é c s, 1959. január 14./MTI/

A Bécsben székelő nemzetközi atomerőszervezet 1959-ben öt nemzetközi tudományos értekezletet hív össze az atomerő békés felhasználásával összefüggő kérdések megtárgyalására.

Az első ilyen értekezlet, amelyen a rádióizotópok gyógyászati alkalmazásáról lesz szó, február 24-én Bécsben ül össze. Juliusban a franciaországi Saclay-ban nyolcvan tudós tanácskozik majd az atomerő békés felhasználását irányító új szakemberek kiképzéséről. Szeptember derekán Varsóban hatnapos konferenciát tartanak az atomerőnek a vegyiparban való értékesítéséről. Októberben Bécsben a levegő radioaktivitásának elhárításával foglalkozó tudományos tanácskozás lesz. Végül novemberben Monte Carloban a rádióaktív hulladékanyagok eltávolításának kérdése szerepel egy nemzetközi értekezlet napirendjén.

- . -

Kulturális hírek Lengyelországból

48 HD § IKA/Mh/Kcs KM Kt V a r s o, 1959. január 14./MTI/

Ebben az évben nagyarányú "devizamentes" csere-látogatásra kerül sor a lengyel egyetemi hallgatók és különböző országok főiskolai hallgatói között. Körülbelül 4500 lengyel diák tölt több-kevesebb időt külföldön, közülük legtöbben - mintegy 1200-an - a közeli Csehszlovákiába utaznak. A Szovjetunióba több mint hétszázan látogatnak el. Sokan utaznak majd Bulgáriába, Romániába és Magyarországra is. Nyugat-Európába csaknem ezren utaznak. Az egyetemi hallgatók nagy része üdülésre, tanulmányutra vagy különböző társadalmi munkákban való részvételre látogat el külföldre. Ugyanebben az időben 3500 külföldi diákot látnak vendégül Lengyelországban devizamentes alapon. Addig több mint 200 nyugati diák jelentkezett.

x x x

M A "Chatka Pulawka" nevű lengyel vitorlásról, amely kalandos körülmények között tette meg az utat Marseille és Oran között -, a Pathe-Gaumont francia filmgyár filmet készít. A filmoperatőrök már felkészülten várják az érni kikötőben a bátor lengyel fiatalokat.

/folyt.köv./

K.31.kiadás

1959.január 14.

18 o 10 p

/Kulturális hírek Lengyelországból, 1.folyt./ HD § IKA/Ih/Kcs KM
Kt

Tizenöt éven belül Lengyelország minden területére kiterjesztik a televíziós hálózatot. Jelenleg Lengyelországnak öt televíziós állomása van, s adásaik vételi lehetősége az ország területének 23 százalékára terjed ki, felöleli a lakosság 43 százalékát, Jelenleg százezernél több televíziós készülék van üzemben. Ez a szám 1960-ra mintegy félmillióra, 1965-re pedig 2 millióra emelkedik. Ekkorra már minden vajdasági központnak lesz televíziós állomása.

- . -

A szerkesztőségek tájékoztatására!

Uj fejlemények várhatók Algériában?

49 N Bj/Nm/Kcs Kt P á r i z s, 1959.január 14./AP/

De Gaulle tábornok amnesztiarendeletei és Fanfani olasz miniszterelnök kairói tárgyalásai nyomán jelentős új fejlemények várhatók Algériában.

Hivatalos körök nem nyilatkoztak, de a megfigyelők rámutattak két figyelemreméltó eseményre:

1./ Kairóban az ideiglenes algériai kormány több titkos ülést tartott, és "fontos" dolgokról tanácskozott.

2./ Fanfani miniszterelnök, aki a múlt héten Kairóban járt, szerdán délután érkezik Párizsba, és felkeresi de Gaulle elnököt.

3./ Fanfani, aki röviddel kairói utazása előtt találkozott de Gaulle-lal, most - jól értesült körök szerint - az egyiptomi fővárosban folytatott eszmecsereinek "bizonyos szempontjairól" kíván tárgyalni. Fanfani csütörtökön Michel Debré "első miniszterhez" látogat el.

A megfigyelők azon tűnődnek, miért menne az olasz miniszterelnök de Gaulle-hoz, ha csak nem akar valamit mondani az algériai felkelésről. Franciaországot és Olaszországot nem választják el nézeteltérések, amelyek indokolnának egy ilyen "csucsértekezletet." /folyt.köv./

D /m

K I T I K O L D I H I R E K

132. kiadás

1959. január 14.

18 015 p.

Uj fejlemenyek ...1.folyt./ N B j/Nm/Kcs Kt

Kairóban Fanfaninak alkalma volt arra, hogy tanácskozzék a négy éve tartó algériai felkelésről mind Nasszer elnökkel, mind a Kairóban tartózkodó ideiglenes algériai kormány vezetőivel. Nasszer régóta erősen befolyásolja a felkelőket, tőle származott a felkelőknek adott legtöbb fegyver és erkölcsi támogatás. Lehetséges, hogy Fanfani felvetette a felkelők és a franciák tüzszünetének és tárgyalásának lehetőségét. Az algériai felkelők annakidején visszautasították de Gaulle október 25-i ajánlatát, és közölték, hogy csak az egész algériai kérdésről - nem pedig a tüzszünetről - hajlandók tárgyalni egy semleges országban. De Gaulle erre nem válaszolt, de munkatársai kifejezésre juttatták, hogy a tüzszüneti ajánlat nem vesztette érvényét.

Kedden a francia kormány elutasította, hogy Algéria politikai jövőjéről bármilyen tárgyalást tartsanak. Most majd elvállik, vajon a felkelők engedtek-e merevségükoöl, ragaszkodnak-e még mindig mind a politikai, mind a katonai tárgyalásokhoz.

Bármilyen esetre de Gaulle keddi amnesztia-intézkedése csak javíthatja a franciák és a felkelők viszonyát. Kiváltképpen kedvező gesztus a felkelők felé, hogy Mohammed ben Bella algériai miniszterelnökhelyettést a zord La Sante börtönből elszállították egy erődbe. De Gaulle ezzel tanujelét adta, hogy ben Bellát a korábbi francia kormányokkal ellentétben nem tekinti közönséges bűnözőnek. /MTI/

- . -

Riport a XXI. századból

50 T 3-17 V6/V4/Kcs Kt M o s z k v a, 1959. január 14./TASZ12/

A "Szovjetszkaja Rosszija" könyvkiadó vállalat könyvet jelentetett meg "Riport a XXI. századból" címmel. A könyvben 28 kiváló szovjet tudós fejti ki, hogyan fejlődik a tudomány a XXI. században.

Nyeszmejanov akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke, ezeket írja:

/folyt. köv./

L 67

1938. kiadás

1959. január 14.

18 615 p

/Riport a XXI. századból... I. folyt./ T 3-17 Vö. Vá. Kcs Kt

- Közeleg a szerves kémia nagy győzeleme: megismerjük, milyen módszerekkel állítja elő az élő szervezet a szervezetben megtalálható anyagokat, meggyőződésünk szerint a kémia még a mi századunkban felfrálja azokat a titkokat. Ezt követi az az idő, amikor az élő természettől ellesett módon előállítunk olyan anyagokat, amelyek a természetben nem is fordulnak elő. Még elképzelni is nehéz, milyen óriási gyakorlati eredményekkel jár majd ez a felfedezés. Ha megfejtjük a klorofil-mag titkát, azt a folyamatot, hogyan alakulnak át az anyagok az élő szervezet sejtjeiben, ezzel megalapozhatjuk a mesterséges élelmiszerek előállításának technológiáját. Ezek a táplálékok minőségüket, összetételük célszerűségét és táperejüket tekintve messze felülmulják majd a mai természetes élelmicikkeket.

Ivan Bargyin akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnöke az alábbiakat fejtegeti:

- A kohászat jövője az elemek átválttatása. Az atomtechnika vívmányait alkalmazni fogják a kohászatban. Rádióaktív besugárzás segítségével az ember maga fogja létrehozni a szükséges összetételű acélt, anélkül, hogy ritka és költséges módon megszerezhető ércből vonná ki. Valószínűleg ugyanazzal a módszerrel, az atommagok szerkezetének megváltoztatásával, az elemek mesterséges átalakításával más ritka elemeket tartalmazó ércet is elő tudunk majd állítani. Lehetséges, hogy a jövőben megjelenik egy új iparág: a radiációs kohászat.

Vlagyimir Engelhardt akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia biológiai osztályának vezetője:

- A XXI. század beköszöntéséig már a feledés homályába merül majd, milyen veszélyt jelentett a rák, miként napjainkban már el is felejtettük, ilyen veszélyes volt a himlő, vagy a veszettség. A biológia exakt tudományává válik, a biokémia a XXI. században a tudomány vezető ága lesz. Az emberi élet meghosszabbításának egyik módja az álom megszüntetése. Ehhez találni kell olyan módszereket, amelyek révén a szervezet károsodása nélkül ártalmatlanná lehet tenni a kimerülést okozó toxinokat.

Miha il Ananyov professzor, a sebészeti készülékek és műszerek kísérleti intézetének igazgatója az alábbiakat írja:

/folyt. köv./

U

K. 34. kiadás

1959. január 14.

18. 15 p

/Riport a XXI. századból, 2. folyt./ T Vö/Vá/Kcs Kt

- A XXI. század klinikáján egy kapcsolótábla mellett ülő orvos-diszpécser figyeli majd a beteg állapotát. A készülék jelezni fog mindenmű változást a beteg szervezetében. A diagnoszt szüntén gép állapítja majd meg, a sebészet az emberi test operálása nélkül tud majd gyógyítani: az ultrahanggal működő kés a műtétet vértelenné teszi. Ultrahanggal nemcsak szöveteket metszünk majd, hanem megállíthatjuk a vérkeringést is. Mire beköszönt a 2000. esztendő, ez a probléma megoldódik. Soron következik egy igen fontos probléma megoldása: a szövetek biológiai átültetése, mihelyt ez megoldódik, működésbe lép technikai eszközeinek egész fegyvertára. Akkor az elhalálozottak testének bármely részét felhasználhatjuk majd átültetésre.

Lev Lenkevics, a Szovjet Tudományok Akadémia levelező tagja, az akadémia oceanológiai bizottságának elnöke:

- 2000-re megszületik egy új tudomány: a vizalatti agronomia és - ha úgy tetszik - a vizalatti genetika. A XXI. században az emberiség a tengereken oriaszi és szervezett vizalatti gazdaságokat fog irányítani.

Mindenki tudja, hogy a legnagyobb szárazföldi emlős, az elefánt, 35-40 éves korára nő fel. Viszont kevesen tudják, hogy a bálnák - az óceán elefántjai - már 2-3 éves korukra felnőnek és utódokat hoznak a világra. E példátlan ütemű fejlődésnek az a magyarázata, hogy az óceán mérhetetlenül gazdagabb táplálékban, mint a szárazföld. Hogy egy példát mondjak, a tengeri növények biológiai hasznossági együtthatója szinte 100 százalékos, ugyanakkor a növényvilágban ez mindössze 5 százalék. Az emberre az a feladat vár, hogy hasznosítsa az óceánok eddig még érintetlen értékeit.

Szergej Lebegyev akadémikus, a Finommechanikai Intézet igazgatója:

- Tudományágunk a számítógépek létrehozásával foglalkozik. Jövőjét szinte lehetetlen megjósolni. Világos, hogy a gépek segítségével a vegytudomány meg tudja majd határozni, milyen összetevőkből lehet felépíteni valamely új anyagot. Gép elemzi majd ki az anyagok százainak tulajdonságait, hasonlítja össze a tulajdonságokat azokkal, amelyekre szükség van és mondja majd meg, milyen 2-3 anyag alkothatja a szükséges anyag alapját. - az elektronikus gépek nemcsak gépsorokat fognak irányítani, hanem egész gyárakat is. Gépek végeznek majd igen fontos technológiai folyamatokat, amelyekhez szakadatlan figyelemre, igen sok tényező figyelembevételére van szükség. A számítógépek használatát és a munka ezzel kapcsolatos átszervezését kihatásaiban a történelemnek azzal a szakaszával hasonlíthatjuk össze, amelyben a kézzel végzett munka helyébe a gépi munka lépett./folyt.köv./

R

47

N. 55. kiadás

1959. január 14.

19 050 p

/Riport a XXI. századból, 3. folyt./ T Vó/Mh/Kcs Kt

Jurij Hlebcevicz számos űrhajozási szer-
zője így ír:

- Századunk végére mindennapi dologgá válik a repülés a Holdra és onnan vissza a Földre. A XXI. században a Hold jóformán Földünk hetedik világrészévé válik és napirendre kerül természeti kincsének felhasználása. A következő tudos nemzedékekre vár az a megtisztoló feladat, hogy tanulmányozzák a Hold és a Mars geológiáját és meteorológiáját, felkutassák a Vénusz tengereinek titkait. A XXI. század elején rádiótáv irányítású rakétákkal megkezdődik az ugynevezett külső bolygók, a Szaturnusz, a Jupiter, az Űranusz és a Pluto ostrona.

Már megkezdődött az ember behatolása a világűrbe. Nincs messze az az idő, amikor a Holdon állandó tudományos állomás létesül, ahol emberek fognak dolgozni. Először azonban, a jelek szerint, egy holdról rádióval irányított tanklaboratórium száll majd le a Holdra. Ez a Hold felületén mozogva állandóan televíziós felvételeket készít és továbbít majd a Földre, tanulmányozza a Hold talaját, hőmérsékletét és a Hold rondkívül ritka légkörét. Hasonló tanklaboratóriumot lehet majd eljuttatni a Marsra is./MTI/

Az Egyesült Atomkutató Intézet tudományos tanácsának üléséről

57 T 3-29 pi/E/Kcs II Moszkva, 1959. január 14./TASZZZ/

A Moszkvától nem messze fekvő Dubnában január 14-én megnyílt az Egyesült Atomkutató Intézet tudományos tanácsának V. ülészsaka. A tudományos tanács a 12 tagállam 32 legkiválóbb atomfizikusából áll.

A négynapos ülészsakon megvitatják az intézet laboratóriumainak munkájáról készült jelentéseket, az 1959. évi tudományos munkatervet, továbbá az új laboratóriumok építésével összefüggő kérdéseket.

Az elmúlt évben a szocialista országok tudósai Dubnában számos érdekes elméleti és kísérleti kutatást végeztek. Az intézet igazgatósága tervet terjeszt a tudományos tanács elé, ennek értelmében tovább bővítik a tagállamok tudományos intézményeinek együttműködését a magfizika területén.

A tudományos tanács indítványt tesz az igazgatóság új összetételére, minthogy a korábbi igazgatóság megbízási ideje lejárt. Ezeket az indítványokat a tagállamok meghatalmazott kormányképviselőinek értekezlete szintén Dubnában fogja megvitatni./MTI/

NYILVÁNOS HÍREK

K.36.kiadás

1959.január 14.

Angol folyóirat hidegháborús cikke

58 T 2-42 pi/E/Kcs H

B o n n, 1959.január 14./TASZ52/

Az Aeronautics című angol folyóirat januári száma különös térképet közölt. A térkép azokat a szovjet városokat tünteti fel, amelyeket egyes angol katonai szakértők térvei szerint háború esetén "megsemmisíthet az angol légiere."

A folyóirat szerint vannak tervek arra, hogy Anglia területéről "Blue Streak" nevű rakétákat, Ciprusról pedig bombázógépeket vetnek be a szobanforgó célpontok ellen. Az angol katonai vezetők a rakétákat az Ural ipari központjai és Baku kőolajipara ellen, a bombázógépeket pedig szibériai városok ellen akarják felhasználni.

Az Aeronautics hidegháborús kiadványa felháborodást keltezt az angol közvéleményben, amely a cikkben a nemzetközi feszültség kiélezésére irányuló kísérletet lát. Ugyanakkor az angolok azért is aggodnak az ilyen katonai tervek miatt, mert a jelenlegi körülmények között az Anglia területén elhelyezkedő rakéta-támaszpontok visszavágás célpontjai lehetnek./NFI/

Heves szocsaták Bonnban a szovjet jegyzék körül - Gzmirnov nagykövet nyilatkozata

51 Ny / Ut/Kcs H

B e r l i n, 1959.január 14./NFI/

Az utolsó 24 órában heves összetűzésekre került sor Bonnban a kancellár pártja és a szociáldemokraták között. A vita középpontján az a kérdés áll, hogyan reagáljon Nyugat-Németország a legutóbbi szovjet jegyzékre és az ehhez csatolt békeszerződés-tervezetre. Adenauer kancellár hétfőn még azt követelte, hogy a Nyugat adjon egyszerűen elutasító választ a szovjet javaslatokra, anélkül, hogy akár tárgyalási készségeit nyilvánítaná, akár ellenjavaslatokat tenné. Az azóta eltelt időben azonban két nyilatkozat hangzott el, az egyik Dülles amerikai külügyminiszter, a másik az angol külügyminiszterium szovivője részéről. Dülles sajtóértekezletén nem támogatta Adenauernak azt a véleményét, hogy a német újraegyesítés csakis egy össznémet szabad választások útján lehetséges. Szinte ugyanabban az időben egy Londonból érkezett jelentés szerint az angol külügyminiszterium szovivője kijelentette: "Nagy-Britanniának tanácskoznia kell szövetségeseivel arról, hogy a két német állam képviselői részt vegyenek a Németország jövőjéről szóló négyhatalsi tárgyalásokon." /folyt.köv./

(1)

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K. 37. kiadás

1959. január 14.

20

675 p

Héves szöcsaták Bonnban... I. folyt. / Hy § Lt/Kcs H

Ez a két nyilatkozat eltért Adenauer előző napi ülés-kijelentéseitől és minden a bonni politikai érdeklődés középpontjába inkább a négy volt megszálló hatalom előzetes tanácskozásának a szovjet jegyzékben érintett lehetősége került. Brentano az előzetes konferencia javaslatát a szovjet jegyzék "pozitív pontjának" nevezte, noha egy nappal előbb még azt állította, a szovjet javaslat "az elfogadhatatlan követelések gyűjteménye, amelyben semmi pozitív nincs." Adenauer minden eshetőségre számítva bizalmas küldetésben Washingtonba indította Dittmann, a bonni külügyminisztérium államtitkárhelyettesét. Dittmannak az a feladata, hogy meggyőzze az amerikai vezetőket Bonn politikájának helyességéről és rábírja őket a szovjet javaslatok teljes elutasítására. Adenauer éppen ezért szállt szembe a szociáldemokratákkal, mert konkrét ellenjavaslatok megtételét követelték a bonni kormánytól. A kancellár hangoztatta: "A jelen pillanatban helyesebb minden lépést alaposan megtárgyalni a szövetségesekkel", és arra intette nemcsak a bonni pártok tagjait, hanem kormányának tagjait is attól, hogy "meggondolatlan javaslatokkal álljanak elő." Ez mutatja, hogy megfelelnek a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint nemcsak a szociáldemokrata párt, hanem a CDU-CSU képviselői, sőt a kormány tagjai közül is többen nem értenek egyet Adenauer merev, elutasító politikájával és egyrészt tárgyalásokat követelnek a Szovjetunióval, másrészt ellenjavaslatok kidolgozását. Adenauer a nyugati nyilatkozatok és a bonni visszhangok hatása alatt szerda délelőttre összehívta kormányát. A kormány üléséről mindeddig nem adtak ki jelentést.

Az ellenzéki pártok közben továbbra is követelték, hogy a parlament külügyi bizottságot hívják össze szombatira a szovjet jegyzékben és békeszerződéstervezetben foglalt javaslatok megvitatására. Brentano elutasította ezt a követelést és arra hivatkozott, hogy a hét végén részt kell vennie az Europa-Tanács strasbourgi ülésén.

Bonni diplomáciai körökben - figyelembe véve a nyugati hatalmak fővárosaiból érkező jelentéseket - arra számítanak, hogy még ez év első felében sor kerül a német kérdésről tartandó négyhatalmi külügyminiszteri értekezlet összehívására.

Szmirnov bonni szovjet nagykövet ..., aki kedden tért vissza Moszkvából állomáshelyére, megérkezésekor újságírók előtt kijelentette: "Senki sem számított arra, hogy a nyugat egyszerre és minden vita nélkül elfogadja minden javaslatunkat. Helyes lenne, ha ellenjavaslatokat tenne és ha tárgyalnánk egymással. Végeredményben nem lehet egy javaslatot csupán azért elutasítani, mert Moszkvából jön. / folyt. köv. /

M

(1)

K.38.kiadás

1959.január 14.

20.15 p

/Heves szöcsaták Bonnban...2.folyt./ Ny / Lt/Kcs H

Lehetséges az is, hogy a másik fél javaslatai jobbak lesznek." Szmirnov nyilatkozatában utalt arra, hogy az ausztriai kapcsolatos tárgyalások is évekig tartottak, de végül mégis eredményhez vezettek. A nagykövét véleménye szerint a Szovjet-unió nem ragaszkodik ahhoz, hogy a tárgyalásokat Prágában vagy Varsóban tartsák meg, viszont feltétlenül kívánja, hogy a tárgyalások végre meginduljanak.

- . -

Fanfani és de Gaulle tárgyalásai

52 8 sm/Sk/Kcs II P á r i z s, 1959.január 14./Reuter/

Amintore Fanfani olasz miniszterelnök és külügyminiszter szerdán a francia köztársasági elnöki palotában látogatást tett de Gaulle tábornoknál. Fanfani, aki nemrég az Egyesült Arab Köztársaságban és Görögországban járt, valószínűleg tájékoztatta de Gaulle-t Nasszer elnökkel folytatott tárgyalásairól.

A francia sajtóban megjelent hírek, amelyek szerint Fanfani Nasszerrel a Franciaország és az Egyesült Arab Köztársaság közötti diplomáciai kapcsolatok felújításáról is tárgyalt. Fanfani ezekről kijelentette: "Nem vagyok senkinek szószóloja."

Amikor az olasz miniszterelnök több mint egy óra tárgyalás után távozott a Francia Köztársaság elnökétől, újságírók megkérdezték, nem igyekezett-e közvetíteni tüzszünetet az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front és a francia fegyveres erők között. Fanfani erre a kérdésre is határozottan nemmel válaszolt.

[kérdésében Fanfani, aki szerdán délután érkezett Párizsba, hogy résztvegyen a "kis Európa" minisztertanácsának ülésén, Couve de Murville francia külügyminiszter jelenlétében tárgyalt de Gaulle-lal./MTI/

- . -

R .

K.39, kiadás

1959. január 14.

p

A finn kormány szovívője Sukselainen kormányának céljeiről

53 X sm/Sk/Kcs H

H e l s i n k i, 1959. január 14./AFP/

Az új finn kormány szerdán megtartotta első minisztertanácsát, a minisztertanács ülése után a kormány szovívője kijelentette, Sukselainen kormányának elsődleges külpolitikai célja helyreállítani a bizalom légkörét a Finnország és a Szovjetunio közötti kapcsolatokban. A kormány minden erejével azon lesz, hogy elősegítse a két ország gazdasági és kulturális együttműködését, és tovább szándékozik haladni a finn külpolitika immár évtizedes útján.

Gazdasági vonatkozásban a kormány emelni kívánja a termelést és az életszínvonalat, rögzíteni az árakat és a béréket, valamint a pénz értékét./MTI/

- . -

A Finn Nép Demokratikus Szövetségő parlamenti csoportjának nyilatkozata

55 - 2-41 pi/E/Kcs H

H e l s i n k i, 1959. január 14./TASZSZ/

A Finn Nép Demokratikus Szövetségőnek parlamenti csoportja szerdán kiadott nyilatkozatában leszögezi, hogy az agrárszövetségi kisebbségi kormány megalakítása nem felel meg a dolgozók követeléseinek. A dolgozók ugyanis azt akarják, hogy a kormány kérdését a finn nép többségének érdekei szerint oldják meg.

Mint hogy az ország és a nép helyzete Fagerholm jobboldali kormányának tevékenysége és a hosszú kormányválság következtében rendkívül nehézé vált, - mondja a nyilatkozat, - a parlamenti csoport javasolja, hogy a végül is megalakuló kormány tegyen sürgős intézkedéseket a munkanélküliség megszüntetésére, a kisjövedelmű városi és falusi lakosság ellátására, továbbá sürgősen terjesszen a parlament elé törvényjavaslatot a munka nélküliségi biztosításról.

A Finn Nép Demokratikus Szövetségőnek parlamenti csoportja követeli, hogy a finn külpolitikát vezessék vissza a békés egymásmellett élés végányaira, növeljék az ország kereskedelmét a Szovjetunioval és a népi demokratikus országokkal.
/MTI/

- . -

91

MTI HÜLSÉLDI HIREK

1.40. kiadás

1959. január 14.

20.50 p

Közlemény a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködési bizottság 11. üléséről

54 Kcs § Fi/bog/Kcs II Moszkva, 1959. január 14./MTI/

Január 14-én Moszkvában befejezte munkáját a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködési bizottság 11. ülése.

Az ülésen véleménycserét folytattak a 10. ülés határozatainak teljesítéséről. A bizottság megelégedéssel állapította meg, hogy az elmúlt időszakban sikeresen valósult meg a műszaki-tudományos eredmények és gyártási tapasztalatok cseréje.

A 11. ülésen megtárgyalták a műszaki-tudományos együttműködés további fejlesztésének és kiszélesítésének kérdéseit.

Az elfogadott határozatok értelmében kölcsönösen kicserélik az élenjáró munkatapasztalatokat. A magyar szervek 1959-ben a nyersolajipari, a vegyipari, a gépgyártási és az építőügyi technológiákra vonatkozóan vesznek át műszaki dokumentációt a Szovjetuniótól. A szovjet szervek a magyar Népköztársaságtól a gépgyártás, az erős áramú és híradástechnikai ipar, valamint a mezőgazdaság kérdéseivel kapcsolatos műszaki dokumentációkat vesznek át.

Az ülés megvitatta és jóváhagyta a Szovjetunió és Magyarország tudományos kutató intézményei közötti együttműködési munkaterveket.

Az ülés ideje előtt a magyar küldöttség tagjai több ipari vállalat munkájával ismerkedtek meg. Az ülés munkáját a teljes egyetértés és barátság légköre jellemezte.

- . -

Az északi országok kommunista pártjainak közös nyilatkozata

56 2-25 pi/E/Kcs II Koppenhága, 1959. január 14.
/T.SZSZ/

Január 8-án és 9-én Stockholmban értekezletet tartottak Dánia, Finnország, Norvégia és Svédország kommunista pártjainak képviselői. Foglalkoztak a nemzetközi helyzettel, ezen belül az európai helyzettel, a közös piac kérdésével, az észak-európai országok bűnharcával, a dolgozók érdekvédelmi harcával./folyt.köv./

111

41. kiadás

1959. január 14.

20050 p

/Az északi országok...folyt./ 4 pi/E/Kcs H

Az értekezlet által elfogadott közös nyilatkozat rámutat, hogy az észak-európai népek fokozódó aggodalommal szemlélik az imperialista hatalmak fegyverkezési hajszáját és háborús előkészületeit. Az észak-európai országok népei mindjobban felismerik - mondja a nyilatkozat -, hogy a NATO működése, Nyugat-Németország militarizálása és atomfegyverzése komolyan veszélyezteti a békét. Az észak-európai térség békéje szempontjából nagyjelentőségű volna, ha az észak-európai és a balti országok kormányai, parlamentjei és lakosságának összes rétegei minden eszközzel megakadályoznák a NATO balti parancsnokságának tervezett felállítását.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a béke biztosításáért folyó harc közös erőfeszítéseket követel az észak-európai népektől. E harc fő ereje minden országban a munkásosztály, ezért döntő jelentőségű a munkásosztály egysége. A pártok elvi állásfoglalásaiban mutatkozó eltérések ellenére minden erőt ennek az akcióegységnek elérésére kell összpontosítani, - mondja befejezésül az északi országok kommunista pártjainak közös nyilatkozata./MTI/

A szerkesztőségek tájékoztatásáról

Az Al Ahram főszerkesztője a szíriai kommunista pártrol

59 PD/SI/Kcs H

K a i r o, 1959. január 14./MTI/

Heikal, az Al Ahram főszerkesztője a lap szombati számában válaszol arra a kérdésre, hogy a szíriai kommunista párt miért foglal állást az arab nacionalizmus ellen, miért terjeszt röpiratokat az EAK ellen, miért jelentet meg közleményeket az arab egység ellen Bagdadban és Beirutban.

Nétségtelen - írja Heikal - hogy a kommunista szervezetek Közép-Kéleten a legutóbbi években a nemzeti zászlo alatt sorakoztak fel és jelentős szerepet játszottak az imperializmus és a feudalizmus elleni küzdelemben mind a morális mozgositás, mind pedig a tulajdonképpeni harcok terén.

/folyt. köv./

K. 42. kiadás

1959. január 14.

/Az Al-Ahram főszerkesztője... folyt./

Ez történelmi tény, amelyet nem szabad elfelejteni, de emiatt még sem szabad boosítani a kommunistáknak, a szíriai kommunisták párt legutóbbi magatartása ugyanis leleplezte azokat az okokat, amelyek miatt a kommunisták a hazafiakkal tartottak. Nem azért tartottak velük, hogy biztosítsák a hazafiak győzelmét, hanem, hogy a csata után maguk használhassák ki a győzelmet. A kommunisták pártot meglepte az Egyesült Arab Köztársaság létrehozása. Meglepte, hogy a győzelmes nemzeti erők Szíriában az EAK megalkotását tekintették győzelmük koronájának. Az egyesülés a nemzeti egységet jelentette, s a kommunisták párt nemcsak azt vette észre, hogy veszített, hanem azt is tudomásul kellett vennie, hogy mint minden pártot, a kommunisták pártot is felosztják. Az iraki forradalom adta meg azt az új lehetőséget a szíriai kommunisták pártjának, hogy harcoljon az egyesülés ellen. Bagdadban nemzeti kormány alakult s a kommunisták támogatták ezt a kormányt.

Csakhamar félni kezdtek azonban hogy Bagdadban ugyanaz fog történni, mint ami az EAK-ban történt, a kommunisták párt tehát akcióba kezdett. A kommunisták azt a hitet igyekeztek kelteni Bagdadban, hogy az EAK rá akarja kényszeríteni az egyesülést Irakra. A kommunisták harca alapjában véve nemcsak az egység ellen irányult, hanem a hazafiak ellen, hogy ne tudják egyesíteni erőiket, hogy a hidegháború folytatódjék, hogy a szociális kérdések megoldatlanok maradjanak. Azt akarták, hogy a tévelygők külföldi eszméknek hódoljanak be. Meg akarták akadályozni, hogy Bagdadban megismétlődjék az, ami Damaszkuszban történt, vissza akarták nyerni, amit elvesztettek Damaszkuszban. Ez az oka annak - állapítja meg Heikal - hogy a nemzeti erők az egész Arab-Kéleten offenzívába kezdtek a szíriai kommunisták párt ellen.

Heikal cikke végén felteszi a kérdést: Vajon ez az offenzíva általában a kommunizmus és a kommunisták ellen irányul-e? Igen és nem, válaszol az Al-Ahram főszerkesztője. Az offenzíva csakis az arab országokban folyik és nem irányul más országok kommunistái ellen. Más országokban a kommunizmus olyan eredményeket ért el, amelyeket tudomásul kell venni, de ez nem akadályoz meg bennünket abban, hogy azt tartjuk: ami másutt sikerült, nem sikerülhet szükségszerűen nálunk is. A kommunizmus egyébként is nem egyforma minden kommunisták országban. Létezik egyfajta kommunizmus a Szovjetunióban és létezik egy másfajta Jugoszláviában. Nem egyezik meg az oroszországi kolhozrendszer a kínai népi kommunákkal. Kelet-Németországban loo hektár föld maradhat magántulajdonban. Nem a kommunisták ellen általában irányul az offenzívánk, mert nálunk hősnek tartják Hruscsovot, hősnek tartják Titot és hősnek tartják Mao Ce-tungot de bármilyen nagyra értékeljük őket és kommunisták "győzelmüket" - mi különbözünk tőlük - fejezi be Heikal.

N F I H Ö L F Ö L D I H I R E K

K.43.kiadás

1959.január 14.

21.05p

A Landstem helyesbit

60 Q ri/Hav/Kcs H C a p e t o w n, 1959.január 14./Reuter/

A Landstem című afrikai hetilap, amely a múlt héten közölte Blagonravov szovjet tudós állítólagos nyilatkozatát arról, hogy a Szovjetunio embert készül fellóni a világűrbe, szerdai számában helyreigazítást adott ki. A fenti nyilatkozat ugyanis egyáltalában nem hangzott el./MTI/

- . -

Rövid hírek

61 ö H/Kcs H

1959.január 14./MTI/

Q ri

B o n n

Kassel közelében lezuhant egy nyugatnémet katonai helikopter. Hét katona életét veszítette. Az eddig érkezett jelentések szerint a helikopter a nagy ködben valószínűleg nekiment egy hegycsúcsnak. /Reuter/

Q

L o n d o n

Betörők jártak az angol királyi ^{ház} ékszerésznél. A hírek szerint csak néhány arany-nyakláncot és gyűrűt vittek el. A kár nem haladja meg az ezer fontot./Reuter/

C ri

L o n d o n

Az angol munkáspárt nemzetközi albizottsága nyilatkozatában felszólítja az angol kormányt, függessze fel Cipruson a katonai tevékenységet, amíg Görögország és Törökország között a politikai tárgyalások folynak és jelentse ki, hajlandó elállni a Macmillan-féle társkormányzati tervtől. Ez a két intézkedés - hangoztatta a nyilatkozat - kedvező légkört teremtene a tárgyalásokhoz./CTI/

U

P n o m P e n h

A kambodzsai vezérkari főnök cáfolta a thaiföldi kormánynak azt az állítását, hogy Kambodzsza felelős a határincidensekért. A vezérkari főnök kijelentette, nem küldtek katonai erősítéseket a határra és a már ott állomásozó katonaságot is utasították, őrizze meg nyugalmát, noha a thaiföldi hatóságok sorozatos provokációkat intéztek ellenük./Uj Kína/

/folyt.köv./

L 11

MTI KÖZLEKÖLDI HIREK

K.44.kiadás

1959.január 14. 27 005 p

/Rövid hírek...1.folyt./ ö H/Kcs H

Q

Leopoldville

Belga-Kongo fővárosában hivatalosan bejelentették, hogy eddig 243 embert, közöttük 20 kiskorút, tartóztattak le. Többen a rendőrséggel történt összeütközés következtében szerzett sérüléseik miatt kórházban vannak./Reuter/

Y

Nápoly

Heves összecsapások voltak szerdán Nápolyban állás kereső hajógyári munkások és rendőrök között. Egy súlyos, több könnyű sebesülés történt. A munkások tüntettek a városi hatóságok ellen az elhelyezkedés lassu, bizonytalan volta miatt./AFP/

- . -

"Bejegyezték" a szovjet holdrakétát

62 M ri/Kcs H

Koppenhága, 1959.január 14./AFP/

Megtörtént a szovjet holdrakéta hivatalos "bejegyzése". "Elszámú mesterséges bolygó" néven a Csillagászati Jelentések Nemzetközi Irodája 1959 január 13-án bejegyezte a "szerkezetet", amelyet a Szovjetunio 1959 január 2-án lőtt ki a világűrbe./MTI/

- . -

Az atomfegyver-kísérletek megszüntetéséről tárgyaló értekezlet szerdai ülése

63 Y N n/Sk/Kcs H

Göteborg, 1959.január 14./AFP-AP/

Az atomfegyver-kísérletek megszüntetéséről tárgyaló értekezlet 36. ülése szerdán 15 órakor kezdődött James Wedsworth, az amerikai küldöttség vezetője elnökletével.

Folytatták a vitát az értekezlet elé terjesztett okmányokról.

A legközelebbi ülést csütörtökön, január 15-én tartják.

M A szovjet küldöttség szerda délután az értekezlet elé terjesztette a harmadik cikkely új változatát. E cikkelyvel az aláíró hatalmak kötelezték magukat, hogy területeiken ellenőrző állomásokat létesítenek. Az új cikkelytervezet megszüvegezésével megközelíti az ugyanebben a kérdésben a brit küldöttség részéről beterjesztett tervezetet./MTI/

- . -

M T I H O L F Ö L D I H I R E K

N.45, kiadás

1959. január 14. 110/10 p

Küszöbön áll az angol-egyiptomi pénzügyi megállapodás aláírása

64 * sm/3k/Kcs H K a i r o , 1959. január 14./Reuter/

Az Egyesült Arab Köztársaság fővárosában szerdán folytatták a hivatalos tárgyalásokat a Szezi-csatorna körül támadt pénzügyi kérdések rendezésére az Egyesült Arab Köztársaság és Nagy-Britannia között,

Mint ismeretes, Eugene Black, a Világbank elnöke több magánjellegű tárgyaláson közreműködött a szembenálló nézetek kiegyenlítésében, a hivatalos tárgyalásokon azonban nem vett részt. Eugene Black csütörtökön visszarepül Londonba.

Mind az angol, mind az egyiptomi küldöttség részéről szerdán egy nyilatkoztak, hogy a tárgyalások a legjobb mederben haladnak és az angol-egyiptomi pénzügyi megállapodás aláírására talán már csütörtökön sor kerül.

X X X

Az Al Ahram című kairói lap értesülése szerint Eugene Black kairói tartózkodása alatt közelebbről megismerkedett annak az arab pénzügyi szervezetnek alapszabályaival és célkitűzéseivel, amelynek felállítását az Arab Liga? Világbank elnöke úgy határozott, hogy a Világbank megad minden szükséges technikai segítséget az arab pénzügyi szervezetnek, finanszírozásban azonban nem vesz részt./MTI/

elhatározta

- . -

Angol külügyi szovivó Dulles keddi sajtóértekezletéről -
Minisztertanács Bonnban - Dulles külpolitikai beszámolója
a szenátus külügyi bizottságában

66 ö Bs/Hav/Kcs H

1959. január 14./MTI/

Q-N-Ny

L o n d o n

Az angol külügyminisztérium szovivója szerdai sajtóértekezletén részletesen foglalkozott a Németország újraegyesítésének kérdésében elfoglalt nyugati állásponttal.

A szovivó azt állította, hogy a két hónapon belül német békeértekezlet megtartását indítványozó legújabb szovjet jegyzék "úgy látszik nem tartalmaz olyan javaslatokat, amelyekről feltehető, hogy Németországnak szabadságban való újraegyesítéséhez vezetnek."

/folyt.köv./

M T I K Ü L D I H I R E K

n. 46. kiadás

1959. január 14.

27

40 p

/Angol külügyi szövivő... I. folyt./ ö Bs/Hav/Kcs H

Kérdéseket tettek fel az újságírók Dulles amerikai külügyminiszternek azzal a keddi kijelentésével kapcsolatban, hogy Németország újraegyesítése más eszközökkel is lehetséges, mint "szabad" össznémet választások útján.

Az angol külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy Dulles szavai "nem okoztak meglepetést", majd hozzáfűzte: más országok külügyminisztereinek nyilatkozatait nem szokták kommentálni. A szóvivő ezután idézett a szeptember 30-án a német kérdésben a Szovjetuniónak intézett angol jegyzékből, amely a többi között hangoztatja, hogy "a brit kormány bármikor kész tárgyalásokba bocsátkozni a Szovjetunió kormányával az össznémet szabad választások megtartására vonatkozó nyugati javaslatok, vagy bármilyen más olyan javaslat alapján, amely őszintén azt a célt szolgálja, hogy biztosítsák Németországnak szabadságban való újraegyesítését."

A szóvivő hangsúlyozta: "Véleményem szerint ez az, amire az amerikai külügyminiszter gondolt."

Egy további kérdésre azzal felelt a szóvivő, hogy a szeptember 30-i angol jegyzékben kifejtett állásponthez képest nem változott Nagy-Britannia magatartása a német kérdésben. /A szeptember 30-i angol jegyzék ellenzi azt az elgondolást, hogy csupán a két Németország tárgyalásainak eredményeként valósítsák meg Németország újraegyesítését./

Arra a kérdésre, hogy az egyesítés alternatív eszközeivel kapcsolatban Dulles által tett kijelentést megelőzték-e tanácskozások London és Washington között, a szóvivő így válaszolt: "Az angol és az amerikai kormány állandó érintkezésben áll egymással."

M
Az angol külügyi szóvivő közölte továbbá: a nyugati hatalmak sürgős tanácskozásokat tartanak arról, hogy milyen választ adjanak a meglepetésszerű támadás elhárításának kérdését tárgyaló genfi értekezlet folytatására tett szovjet javaslatra. Ugy tudják, hogy Párizsban a NATO állandó tanácsa szerdán délelőtt foglalkozott a Szovjetuniónak ebben a kérdésben intézendő válaszigazgatók tervezetével.

/folyt.köv./

(10)

M T I K Ü L P Ö L D I H I R E K

A. 47. kiadás

1959. január 14.

21 0 05 p

Angol külügyi szöveg... 2. folyt. / 6 Bs/Hav/Kcs H

Altalában jól tájékozott körök szerint a váratlan támadások kérdésében szombaton átadott szovjet jegyzékre még szerdán eljuttatják "oszkvába a nyugati választ." Nyugati hatalmak minden valószínűség szerint rámutatnak válaszukban, hogy véleményük szerint "további eszmecsere van szükségmielőtt folytatni lehetne Genfben az értekezletet a megkezdés-szerű támadás elhárításáról."

x x x

Garven Hudgins AP-tudósító jelentése szerint brit körökben megállapították, hogy "enyhébb szelek fújnak" Amerika felől a német kérdésben a Szovjetunióval folytatandó tárgyalásokkal kapcsolatban.

Angol politikai körök Dulles keddi sajtóértekezletét tanulmányozva arra a megállapításra jutottak, hogy az Egyesült Államok "ugy látszik közelebb került a német problémával kapcsolatban angol állásponthoz." Az angolok ugyanis kezdettől fogva inkább hajlottak rá, hogy tárgyalászatlanul üljenek meg és megkíséreljék előfeltételek megszabása nélkül kidolgozni a német kérdés rendezését.

Dullesnek az a keddi kijelentése, hogy lehetséges alternatívát találni az össznémetországi "szabad" választásokra, angol vélemény szerint növelni látszik a német kérdésben esedékes négyhatalmi értekezlet kiltásait és talán a nyár elején meg is valósulhat egy ilyen értekezlet. Londonban pillanatnyilag tulsulyra jutott az a vélemény, hogy külügyminiszteri szinten kerül sor a négyhatalmi értekezletre és annak nem lesz szigorúan kötelező napirendje.

B o n n

Adenauer kancellár szerdán Brentano külügyminiszter jelenlétében újabb megbeszélést folytatott David Bruce amerikai nagykövettel a szovjet javaslatokról.

A kormány szerdán tartotta első minisztertanácsát a karácsonyi ünnepek óta és azon megvitatta a német kérdés legújabb fejleményeit, elsősorban a Szovjetunió újabb javaslatait.

Kerner Krüger, a kormány helyettes sajtófőnökét szerdai sajtóértekezletén a szó szoros értelmében megostromolták az újságírók, akik tudni akarták, mi a véleménye Dulles keddi kijelentésével kapcsolatban, hogy más eszköz is van Németország újraegyesítésének megvalósítására, mint a "szabad" választások.

/folyt. köv./

2 01

K. 48. kiadás

1959. január 14.

11 ó 5 p

/Angol külügyi szovivó... 3. folyt./ ö Bs/Hav/Kcs H

Krüger az újságírók kérdéseinek keresztüzében azt állította, hogy "a nyugatnémet kormány semmi jelet sem lát, amely a német kérdésben folytatott amerikai politika megváltozására mutatna, és Dulles kijelentése nem okozott nyugtalanságot bonni kormánykörökben."

A sarokba szorított kormány-szovivó egy alkalommal kezeit összezsápra felkiáltott: "En nem tudhatom, hogy mi megy végbe Dulles fejében. Ne engem kérdezzenek."

Krüger végül azzal igyekezett kitérni az újságírók ostroma elől, hogy felolvasta a Dulles sajtóértekezletéről készített gyorsírás-jegyzeteket és hozzáfűzte: "Egészen világos, hogy Dulles elméletileg fejezte ki magát. En nem mondhatok gyakorlati példákat."

Arra a kérdésre, hogy a nyugatnémet kormány osztja-e Dulles véleményét, amely szerint nem csak egy ut vezet a német egység megvalósításához, a szovivó így válaszolt: "A német álláspont teljesen világos." Hozzáfűzte, hogy a bonni kormány "igen szoros érintkezésben áll szövetségeseivel a legújabb szovjet javaslatokat illetően."

A szovivó közölte végül, hogy a szerdai minisztertanács "teljes mértékben támogatta Adenauernak azt a korábbi kijelentését, amely szerint határozott és világos nem-mel kell válaszolni az újabb szovjet javaslatokra."

w a s h i n g t o n.

Dulles amerikai külügyminiszter szerdán külpolitikai beszámolót tartott a szenátus külügyi bizottságában.

Beszámolójában a többi között kijelentette: "Világosan kifejtettük, hogy készek vagyunk tárgyalni a német kérdéssel." Hozzáfűzte, hogy "bár a kommunista és a nem kommunista világszmlélet egymásnak ellentmond, ez nem azt jelent, hogy nem lehet hasznos kapcsolatokat létesíteni és tárgyalásokat folytatni." Az Egyesült Államok sok hasznos tanácskozást folytatott a kommunistákkal, - jegyezte meg Dulles.

A külügyminiszter nem foglalkozott a Németország kérdésében esetleg összeülő négyhatalmi értekezlet, vagy a német békeértekezlet kilátásaival, megjegyezte azonban: "Örvendünk, hogy Nikojan szovjet miniszterelnökhelyettes Amerikában tartózkodik és megismeri országunkat."

/folyt.köv./

49. kiadás

1949. január 14.

22

610 p

/Angol külügyi szöveg, ... 4. folyt./ ö Bs/Havkes H

Dulles végül kijelentette, hogy az amerikaiak a kölcsönös diákcseré fokozását szeretnék és kifejezte meggyőződését, hogy ezzel "a béke érdekében csökkenteni lehet a hamis feltevéseket."

X X

A szerkesztőségek tájékoztatására!

Dulles politikai beszámolójában részletesen foglalkozott "a szovjet és a kínai kommunista taktika közvetlen veszélyeivel" és hangoztatta, hogy "a kommunisták most elsősorban ki akarják söprözni Nyugat-Berlinből a kislétszámú nyugati helyőrségeket."

A külügyminiszter azt állította, hogy ezeknek a helyőrségeknek jelenléte "elengedhetetlen biztosítéka a város szabadságának". Dulles megismételte a nyugati hatalmak eltökéltségét, hogy "nem adják fel Nyugat-Berlint."

A külügyminiszter a többiek között még ezeket mondta beszámolójában: "Franciáországban a nemzeti megújulás lelkesítő példájának vagyunk tanúi. A szabadság áramlata erősödik Nyugat-Európában, miközben a kommunisták ereje hanyatlik."

Dulles a továbbiakban azt állította, hogy az utóbbi időben világszerte meglepő világosan felismerik a kommunizmus vezetőinek igazi célkitűzéseit, nevezetesen, hogy az egész világot alá akarják vetni a nemzetközi kommunizmus ellenőrzésének és befolyásának, s hogy a kommunizmus hatalmának legelső központja Moszkva és Peking legyen.

A külügyminiszter azt állította, hogy előrehaladás történik egy olyan világrend kialakulása felé, amelyben a béke nem csupán tanácsos voltán, vagy a hatalmi egyensúlyon nyugszik, hanem olyan helyes intézményeken is, mint a SEATO és a NATO.

M Dulles végül az általános nemzetközi helyzettel foglalkozva hangoztatta: "Az Egyesült Államoknak és a szabad világnak minden valószínűség szerint évtizedekig, sőt talán emberöltőkön át tartó áldozatokat kell vállalniuk, ha azt akarják, hogy az igazságos békén alapuló eszméjük győzedelmeskedjen a Szovjetunión és a kommunista Kína részéről megnyilvánuló, növekvő gazdasági és ipari fenyegetés sel szemben."

Dulles megismételte, hogy az Egyesült Államok katonai ereje az egész "szabad" világ szolgálatában áll.

/folyt.köv./

61

K.50, kiadás

1959. január 14.

22. 10 p

/Angol külügyi szovivő...5.folyt./ ö Bs/Hav/Kcs H

A Szovjetuniónak az űrhajozás kérdésében elért sikereiről szolva a külügyminiszter azt állította, hogy --meri-
ka továbbra is igyekszik utolérni az oroszokat ezen a téren
és "az elmúlt évben elért eredményeink indokolttá teszik azt
a meggyőződésünket, hogy viszonylagosan jól haladunk előre."

Algéria az amnesztia után...

68 py § Lt/Kcs H

P á r i z s, 1959. január 14./MTI/

De Gaulle tábornoknak a köztársasági elnöki áll-
toságra lépését, a Debré-kormány megalakulását látványos am-
nesztia-rendeletek kibocsátása volt hivatva ország-világ
előtt rendkívüli jelentőséggel feltüntetni. Az új kormány
első minisztertanácsi ülése után nyilvánosságra hozott rendel-
kezések hatását azonban némileg csökkentette, hogy a hirt
néhány nappal ezelőtt már félhivatalos formában felröppen-
tették.

Az algériai ellenségeskedések befejezése után
sövárgó közvélemény az anyaországban helyesléssel fogadta az
új köztársasági elnök és az új kormány kegyelmi rendelkezéseit,
mert ezektől azt reméli, hogy haladást jelentenek a béke,
vagy legalábbis a fegyverszünet felé.

Szerdán Párizsban majdnem általános volt az a vé-
lemény, hogy de Gaulle intézkedései a tábornok újabb algériai
terveinek egészébe illeszkednek bele, hogy új francia kende-
ményezések várhatóak az algériai felkelés vezetőivel, az algé-
riai ideiglenes kormánnyal való kapcsolatok felvételét illetően.
Ez azonban nem jelenti azt, mintha a Debré-kormány vagy maga a
köztársaság elnöke politikai tárgyalásokba is hajlandó lenne
boosátkozni az algériai probléma egészéről.

Párizsi baloldali körökben elismerik az algé-
riaiakat illető amnesztia-rendeletek jelentőségét, de újból
aláhúzzák, hogy a függetlenségért harcoló algériai nép hiva-
tott képviselőivel az algériai probléma egészét illető tár-
gyalások nélkül minden ilyesfajta békülékenységi posztus
meddőségre lenne kárhóztatva. Felhívják a figyelmet arra is,
hogy a "béketervek" újabb illuziókeltést is szolgálhatnak:
a dráguló élet új terheivel küzdő franciák előzetlenségé-
nek csillapítását is célozhatja az illuziókeltés.

M T I K Ü L P Ö L D I H I R E K

K.51.kiadás

1959.január 14.

11.0.10 p

Az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának megartásán nem változtat de Gaulle amnesztiarendelete

69 sm/Sk/Kcs H

K a i r o, 1959.január 14. /AFP/

Mohammed Jazid, az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának tájékoztatóügyi minisztere szerdán sajtóértekezletet foglalkozott a francia kormány legújabb intézkedéseivel. Kijelentette, hogy a közkegyelmi intézkedések csak akkor van pozitív jelentőségük, ha "együtt jár velük Franciaországnak az a kívánsága, hogy közvetlen tárgyalásokat kezdjen az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányával az algériai kérdés végleges rendezéséről."

Jazid cáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek szerint titkos tárgyalások voltak az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front és a francia kormány között. Kijelentette, sem közvetlen, sem közvetett formában nincs szó akár kapcsolatról, akár tárgyalásokról. Hangsúlyozta, hogy az Algériai Nemzeti Felszabadítási Frontnak nincs szüksége közvetítőkre, mert csak a közvetlen tárgyalásokat tartja célravezetőnek.

Befejezésül a miniszter hangsúlyozta, hogy az algériai Nemzeti Felszabadítási Front álláspontja a Franciaországgal folytatandó esetleges tárgyalásokkal illetően továbbra is változatlan: semleges területen és Algéria függetlenségének elismerése alapján valósulhatnak meg./MTI/

- . -

Mikojan csütörtökön sajtóértekezletet tart az ENSZ székházában

67 Q Y An/PV/Kcs H New York, 1959.január 14./Reuter-AFP/

Mikojan, a Szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese szerdán ellátogatott egy áruházba. Délben a First National City Bank of New York pénecsoport igazgatói látták vendégül ebéden.

A Szovjetunió első miniszterelnökhelyettese csütörtökön helyi idő szerint 11,00 órakor /GMT 17,00 óra/ ellátogat az ENSZ székházába, ahol Hammarskjöld, az ENSZ főtíkára fogadja; Mikojan ez alkalommal sajtóértekezletet tart./MTI/

- . -

2 127

M T I H Ü L F Ö L D I H I R E K

K.52.kiadás

1959.január 14.

22 10 p

A ciprusi görög sajtó csalókéssal fogadta Foot kormányzó rádióbeszédét

70 M Hn/Sk/Kcs H N i c o s i a, 1959.január 14./AFP/

A ciprusi görög lapok kommentálják Foot kormányzó keddi esti beszédét, a kommentárok azt tükrözik, hogy a sajtó helyteleníti a nyilatkozatot.

A jobboldali Ethnosz leszögezi, senki nem kívánja a kormányzótól, hogy "az erőszakkal tárgyaljon." "Mindössze azt kívánjuk - fűzi hozzá - járuljon hozzá a fegyverszüneti fenntartásához, hogy így előkészíthessék a terepet a tartós béke megteremtésére Cipruson."

A baloldali Haravsi szerint a kormányzó indokolni próbálja a katonai hadműveletek folytatását.

Az Eleftheria hangsúlyozza, hogy a kormányzó a Macmillan-terv alkalmazását sürgeti s végül a liberális Eleftherosz kijelenti: "Meghiúsultak azok a reményeink, hogy az EOKA fegyvernyugvási ajánlatai után békés megoldás következik."

ri

A Reuter közli, hogy Anthimosz kitrumi püspök a ciprusi püspöki kar vezetője a ciprusi sajtóban nyilatkozott Foot kormányzó keddi bejelentéséről. Kijelentette, Foot rádióbeszéde "keserűséget és felháborodást" keltett a ciprusi népben. A kormányzó szavai - hangoztatta a püspök - sértik a ciprusi nép érzelmeit és veszélyesen kiszélesítették a szakadást Ciprus és az angol kormány között./MTI/

Az albán párt- és kormányküldöttség Szlovákiában

71 Le 9 Fi/bog/Kcs H P r á g o, 1959.január 14./MTI/

Az Enver Hodzsa vezette albán párt- és kormányküldöttség január 14-én Szlovákiába látogatott. Fozsonyban az albán párt- és kormányküldöttség vezetői látogatást tettek a Szlovák Kommunista Párt központi bizottságánál és a Szlovák Megbízottak Testületénél. A nap folyamán a küldöttség látogatott Komarnoba, ahol megtekintette a hajógyárat, majd utána a délszlovákiai Topolnik község termelészövetkezetét látogatta meg.

M T I K Ö L F Ö L D I H I R E I

K.53. kiadás

1959. január 14.

22 o 20 p

A NATO állandó tanácsa ismét tárgyalta a német kérdéssről
- A bonni kormány rendkívüli küldötte Washingtonba érkezett

72 ö Bs/Hav/Kcs H
D-N-I-Ny

1959. január 14./MTI/

P á r i z s

A DPA jelentette, hogy Párizsban a NATO állandó tanácsa szerdán folytatta a német kérdésnek hétfőn megkezdett vitáját, különös tekintettel a német békeszerződésre vonatkozó szovjet javaslatokra.

Az ülés részletei nem ismeretesek.

Tájékozott körökben kijelentették, hogy a NATO állandó tanácsa még hosszabb ideig foglalkozik ezzel a kérdéssel.

W a s h i n g t o n

Az AP jelentette, hogy kedden az amerikai fővárosba érkezett Herbert Dittman, a nyugatnémet külügyminisztérium politikai osztályának vezetője.

A bonni kormány rendkívüli küldötte már meg is kezdte tanácskozásait Livingstone Merchant külügyi államtitkárral és az amerikai külügyminisztérium német szakértőjével. A tárgyalásokról nem adtak ki közleményt. Feltevések szerint Dittman azért érkezett Washingtonba, hogy tanácskozzék a német egység kérdésében elfoglalt amerikai álláspont megváltoztatására irányuló esetleges hajlandóságról.

Az amerikai külügyminisztérium tisztviselői egyébként szerdán hangoztatták, hogy keddi sajtóértekezletén Dulles az amerikai politika "rugalmasságról" szólva, nem kifejezetten arról a szovjet javaslatról beszélt, amely szerint a két német állam közötti közvetlen kapcsolatok megteremtése révén kell Németország újraegyesítését megvalósítani.

John Hightower AP-tudósító szerint minden jel arra mutat, hogy az Egyesült Államok "kettős akciót folytat" az újraegyesítés és esetleg a német probléma más vonatkozásaiban is. "Amikor Dulles egyrészt nyilvánvalóan rugalmas magatartás benyomását igyekszik kelteni, ugyanakkor más részről külügyminisztériumi szövevények révén hangsúlyozni próbálja, hogy nem szívesen változtatnák meg az Egyesült Államok jelenlegi politikáját, amely szabadválasztások útján kívánja létrehozni a német egységet" - írja a tudósító.

/folyt.köv./

(17)

M T I • K Ü L F Ö L D I H I R E K

K. 54. kiadás

1959. január 14.

29. 30 p

/A NATO állandós... folyt./ ö Bs/Hav/Kcs H

A Router jelentette, hogy az amerikai szenátus külügyi bizottsága határozati javaslatot szándékozik a szenátus elé terjeszteni és abban teljes mértékben támogatja a NATO-tagállamoknak Berlin kérdésében elfoglalt álláspontját. A külügyi bizottság tagjai közül többen reményüket fejezték ki, hogy sor kerülhet ennek a határozati javaslatnak elfogadására, még mielőtt a külügyi bizottság pénteken villásreggelin látná vendégül mikojant, a Szovjetunió minisztertanácsának első helyettesét.

Jacques Duclos beszámolója a Francia Kommunista Párt központi bizottságának ülésén

70 T 2-59 pi/31/Kcs H P á r i z s, 1959. január 14. /TASZSZ/

Mint már jelentettük, a Francia Kommunista Párt központi bizottságának ülésén Jacques Duclos, a központi bizottság titkára tartott beszámolót a politikai helyzetről és a községi választások előkészületeiről. Jacques Duclos beszámolójában elemezte a kormány külpolitikai irányvonalát, pénzügyi és gazdasági intézkedéseit, megjelölte a Francia Kommunista Párt feladatait az új helyzetben, amikor a lakosság legkülönbözőbb rétegei egyre elégedetlenebbek a kormány politikájával.

Az algériai háború - mondotta Duclos - nemcsak folytatódik, hanem éleződik is. Ez a háború elviselhetetlen katonai terheket ró Franciaországra és függő helyzetbe juttatja külföldi, egyebek között amerikai és nyugatnémet kölcsönköltől.

A nyugat-európai államok között fennálló súlyos gazdasági ellentétek légkörében Franciaország kénytelen volt leértékelni a frankot és jelentős mértékben lemondani ipárnak és kereskedelmének védelméről. Ezek az intézkedések tovább rontják a kis- és középvállalkozók helyzetét és fokozzák azt a gazdasági hanyatlást, amely a foglalkoztatottság további csökkenéséhez és a munkabérek leszállításához vezet. A francia kormány politikája csak a nagy monopóliumok érdekeinek kedvez.

M Az Adenauer-kormány - folytatta az előző - a kölcsönök ellenében azt akarja, hogy Franciaország támogassa külpolitikáját, egyebek között a berlini kérdésben és a német probléma rendezésének kérdésében. Adenauer továbbá azt követeli, hogy nyissák meg az utat a nyugatnémet tőke előtt a Szahara felé. /folyt.köv./

K. 55. kiadás

1959. január 14.

3/ 6-20 p

/Jacques Duclos...1.folyt./ T pl/SI/Kcs H

A francia kormány gazdasági és pénzügyi intézkedéseit elemezve Duclos megjegyezte, hogy a katonai kiadások az 1959. évi francia költségvetés kiadási részének egyharmadát teszik. Ugyanakkor a kormány megnyitotta a társadalombiztosítási kifizetéseket, a volt frontarcosok nyugdíját, amely több cikk árát, a közlekedési díjtételeket és így tovább. Ezekből a tényekből világosan látható - mondotta Duclos - hogy a kapitalista monopóliumok folytatják támadásaikat a dolgozók szociális vívmányai ellen. Az a támadás, amelyet a reakció a parlamenti rendszer ellen indított, távolról sem a kapitalizmus erejének jele, hanem éppen ellentmondásait és gyengeségét domborítja ki. A kapitalista monopóliumok képviselői mind nyíltabban beavatkoznak az állami ügyek vezetésébe. A nagytőke támadása mindenekelőtt a munkásosztály ellen irányul, de érinti a dolgozó lakosság más rétegeit, így a parasztságot és a középrétegeket is.

A nép és a nemzet érdekében - mondotta Jacques Duclos - vereséget kell mérni a politikára. Ezt azonban csak úgy lehet megtenni, ha a munkásosztály egységes a harcban, ha szövetségben áll mindazokkal, akiket a kapitalista monopóliumok politikája sújt.

A közszépi választások előkészítése időszakában - mutatott rá Duclos - a kommunistáknak harcolniuk kell ezért az egységért, el kell oszlatniuk azok illúzióit, akik de Gaulle hatalomrajutásától a helyzet javulását várták.

Duclos megcáfolta a hivatalos propagandának azt a tételét, hogy a monopóliumok érdekében a francia népre kényszerített súlyos áldozatok "biztosítják Franciaország nagyságát." "A nemzet nagysága nem épülhet a nép nyomorára, - mondotta - és nem épülhet külföldi gazdasági függésre."

/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ü L D I H I R E K

K.56.kiadás

1959.január 14.

22. 030 p

/Jacques Duclos...2.folyt./ T pi/SI/Kcs H

Duclos élesen bírálta a jobboldali pártokkal együttműködő Francia Szocialista Párt vezetésének politikáját, valamint azt a kőpmutató szolamát, hogy "konstruktív" ellenzékét képez a kormánnyal szemben. Rámutatott, hogy a volt szocialista miniszterek, élükön Guy Mollet-val, igyekeztek ugyan elhatárolni magukat a kormány népszerűtlen pénzügyi intézkedéseitől és nem léptek be a Debré-kormányba, ennek ellenére felelősség terheli őket a jelenlegi helyzetért.

Duclos ezután azt a programot ismertette, amelyet a Francia Kommunista Párt a demokratikus erők egyesített akciói alapjaként javasol, hogy elállhassák a reakció és a faszizmus útját. A programban szerepel az algériai béke megvalósítása tárgyalások útján, a katonai kiadások lényeges csökkentése, Franciaország biztonságának megvédése, a dolgozó tömegek életszínvonalának emelése, a frak védelme, az adórendszer demokratikus reformja, a köztársasági rendszer visszaállítása az 1958. június 1. óta hozott antidemokratikus törvényerejű rendeletek hatályon kívül helyezésével stb.

A választási hadjárat - hangsúlyozta Duclos - ma elválaszthatatlan attól a közös harcól, amelyet a kapitalista monopóliumok támadásai ellen kell folytatni. A községi tanácsok jogainak védelme és kiszélesítése mindig szerepelt a kommunista párt programjában. Ugy készülünk a választásokra, hogy maximálisan fokozzuk a párt tömegmunkáját az üzemekben és a lakosság között, megszervezzük a tömegek harcának legkülönbözőbb formáit és széleskörű felvilágosító kampányt indítunk./MTI/

- . -

Nagygyűlés Londonban

74 T pi/SI/Kcs H L o n d o n, 1959.január 14./TASZSZ/

Palme Dutt, Nagy-Britannia Kommunista Pártja végrehajtó bizottságának elnökhelyettese kedden egy londoni nagygyűlésen beszédet mondott. Beszédében kiemelte az afrikai országok nemrég lezajlott akkrai értekezletének jelentőségét. "Ez az értekezlet - mondotta - az imperializmus mesterséges sorompóit ledöntő afrikai egység diadala volt."

/folyt.köv./

L
09

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K.57.kiadás

1959. január 14.

22.040P

/Nagygyűlés Londonban, 1.folyt./ P pi/31/Kcs H

Dutt beszélt az afrikai felszabadító mozgalom sikereiről. A Belga-Kongóban most lejátszó eseményeket érintve hangsúlyozta, hogy "Afrika felszabadításának eszméi most meghódítanak minden területet, még azokat is, amelyeket a gyarmattartók szerint sikerült egy ideig passzív állapotban tartani."

Dutt beszéde végén megállapította: Mindenki látja, hogy összeomlottak azok álmai, akik a nyugat-európai kapitalizmus hatalmának helyreállítását remélték az Afrika fölötti uralom és az afrikai népek kiszákmányolása alapján.

Palme Dutt felhívta a gyűlés résztvevőit, erősítsék szolidaritásukat a szabadságukért és függetlenségükért küzdő afrikai népekkel./MTI/

- . -

Eisenhower kijelentése az amerikai Országos Sajtóklubban

75 ö Bs/Hav/Kcs H Washington, 1959. január 14./MTI/

Az amerikai Országos Sajtóklub fennállásának 50. évfordulója alkalmából szerdán villásreggelin látta vendégül Eisenhower elnököt.

Eisenhower válaszolt újságírók írásbeli kérdéseire és elsősorban Németország újraegyesítésének problémájával foglalkozott.

Az elnök hangoztatta, hogy az Egyesült Államok "határozottan ellenzi a Németország semlegesítésére és demilitarizálására irányuló szovjet politikát." Azt állította, hogy a nyugatnémeteket "már ma is olyan szoros kapcsolatok fűzik a szomszédos nyugati országokhoz, hogy még ha akarnának, akkor sem tanúsíthatnának agresszív magatartást." Kijelentette: "Amerika olyan gazdasági és politikai kapcsolatot kíván Nyugat-Németország és nyugat-európai szomszédai között, amelyek "szükségtelenné teszik az annakidején Hitler által a németekre kényszerített fegyverkezést." Eisenhower ugyanakkor kifejezte meggyőződését, hogy a németek "békében és szabadságban akarnak élni."

A Németország jövőjére tett legutóbbi szovjet javaslatokkal foglalkozva Eisenhower azt állította, hogy "egyszerűen nem valósítható meg" a német békeértekezlet két hónapon belüli összehívására tett szovjet javaslat. Ugyanakkor kijelentette, hogy az Egyesült Államok teljes mértékben kész "konkrét biztosítékokat adni Oroszországnak a német militarizmus újjászületésével szemben." /folyt.köv./

R. 61

K.58.kiadás

1959.január 14.

22 o 40 p

/Eisenhower kijelentései...1.folyt./ ö Bs/Hav/Kcs H

Eisenhower foglalkozott Mikojan szovjet miniszterelnökhelyettes amerikai látogatásával is és kijelentette, hogy a szombati találkozón "nem tárgyal Mikojannal a német problémáról és nem vitat meg semmiféle új amerikai javaslatot."

"A legtöbb, amit egy nem hivatalos találkozótól várhatunk - mondotta - az, hogy megpróbálunk betekinteni a szavak mögé, meglátni, hogy valójában mit is gondolunk..."

Az elnök hangoztatta továbbá, ha Mikojan amerikai látogatása "jobb megértést eredményez", akkor ő /Eisenhower/ helyeselni fogja, hogy a két ország több magasrangú hivatalos személyisége tegyen kölcsönös látogatásokat. "...meggyőződésem, hogy a találkozókban egymás jobb megértése, hosszú távlatokban pedig békés tárgyalás következik. És ennek nem az a módja, hogy farkasszemet nézünk a vasfüggönyön keresztül, hanem, hogy kölcsönösen kifejtjük álláspontunkat és nézeteinket" - mondotta.

Foglalkozott Eisenhower a rakétafejlesztés kérdéssel is, és azt állította, hogy Amerika "nagyon gyorsan" halad előre ezen a téren.

Az elnök végül röviden érintett néhány belpolitikai kérdést, a többi között a költségvetés egyensúlyba-hozásának és az iskolákban alkalmazott faji megkülönböztetés felszámolásának problémáját.

x x x

A szerkesztőségek tájékoztatásáról

Eisenhower kitért a kínai kérdésre is és azt állította, hogy ha "kommunista Kína folytatja a megkezdett utat, akkor az Egyesült Államoknak valóban nagyon óbernek kell lennie, nemcsak a maga szempontjából, hanem más népek szempontjából is, amelyek a távol-keleti térségben élnek."

Az elnök nem volt hajlandó közvetlen választ adni arra a kérdésre, hogy véleménye szerint "kommunista Kína potenciálisan nagyobb veszélyt jelent-e a szabad világra, mint a Szovjetunió." Hangoztatta, nem kétséges, hogy "a pekingi rendszer vezetői el vannak tökéltve, hogy Kínát nagy ipari hatalommá teszik és ami ebből következik - katonai nagyhatalommá."

"Biztató jelnek" említette Eisenhower, hogy "a szabadság eszméje terjed Ázsiában és végső fokon éreztetnie kell hatását Kínában is. Amíg azonban ez meg nem történik, addig kommunista Kína valóban olyan problémát jelent, amelyet meg kell oldani."

ay